

(Davomi. Bosh 1-betda)

BUXOROLIK AYOLLAR ANJUMANI

Viloyat xotin-qizlar qo'mitasining hisobt-saylov konferensiyasida o'tgan ikki yarim yilda ayollarning ijtimoiy-siyosiy faolligini oshirish borasida amalga oshirilgan ishlar, yo'l qo'yilgan kamchiliklar haqida gap bordi.

Konferensiya da Respublika Xotin-qizlar qo'mitasining hisobt-saylov konferensiyasiga delegatlar saylandi.

Konferensiya da O'zbekiston Respublikasi Bosh vazirining o'rinnbosari, Respublika Xotin-qizlar qo'mitasi raisi S.Inomova, Buxoro viloyati hokimi S.Husenov ishtirok etdi.

Shu kuni viloyat xotin-qizlar qo'mitasining plenumi bo'lib o'tdi. Unda Mahbuba Sodiqova Buxoro viloyati xotin-qizlar qo'mitasining raisi etib saylandi.

BO'LAJAK SAYLOVLAR OLDIDAN

Qashqadaryo viloyati hokimligida shu yilning dekabr oyida ilk bor ikki palatali parlamentni shakllantirish uchun o'tkaziladigan saylov-larga bag'ishlangan seminar-trening tashkil etildi.

O'zbekiston Respublikasi Markaziy saylov komissiyasi bilan hamkorlikda tashkil etilgan tadbirda huquqtartibot idoralar, ommaviy axborot vositalari vakillari, shahar, tuman hokimlarining o'rinnbosarlari, qishloq va mahalla fuqarolar yig'inlari raislari, xalq ta'limi bo'limlari mudirlari ishtirok etdi. O'zbekiston Respublikasi Markaziy saylov komissiyasi raisi B.Mustafayev «O'zbekistonda 2004-yilda erkin demokratik saylovlar o'tkazishning huquqiy asoslari», O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyaviy sudi raisi M.Abdusalomonov «Parlament saylovlarining konstitutsiyaviy asoslari» mavzularida ma'ruza qildilar.

ИРОДАМИЗ БУКИЛМАСДИР

Мактабда ўқиб юрган кезларимда хукуқшунос бўлишин орзу қилардим. Орзуимга эришиш учун аъло баҳоларга ўқидим. «Интилганга толе ёр» деганлариdek, 2000 йилда мактабни битиргач, Тошкент хукуқшунослик ижтимоий-таъминот техникуми (ҳозирги Тошкент юридик коллежига) ўқишига кирдим ва уни 2003 йилда тамомладим. У ерда соҳанинг анча-мунча назарий ва амалий билимларини эгалладим. Албатта, давлатимиз томонидан биз ёшларнинг билим олиши муз учун яратилган қулаш, шарт-шарорит туфайли. Эндиғи ниятим олий маълумотли бўлиш эди. Чунки инсон олийгоҳда ўзи танлаган касб бўйича мукаммал билим олади. Ана шу мақсадда бу йил Наманган давлат университетининг «Миллӣ истиқлол гоёси, хуқӯқ ва маънавият асослари» факультетига ҳужжат топширдим. Ўтган бир йил давомимида тест синовларига имкон қадар яхши тайёрланишга ҳаракат қилимдим.

Тест синовларига икки кун қолган ва биз унга астойдил тайёрланётган бир пайтда айрим фаламисларнинг юртимиз тинчлигига раҳна солиши мақсадида уюштирган разиллеклари мени жуда нафраллантириди. Давлатимиз раҳбари Оқсаройда бўлиб ўтган йиғилишида бу хунрезликларга ўз муносабатларини билдирап эканлар, жиноятчиарнинг бирдан-бир мақсади халқимизнинг кўнглига ғулгула солиши, шу орқали энг катта бойлигимиз—тинчлигимизни бузишдан бошча нарса эмаслигини таъкидладилар. Аммо, теракт ижроилари ва ташкилотчилари чучварани хом санашибди. Аксинча, халқимиз бундан

кеин янада жиплашиб, биргаликда уларга қарши курашади. Чунки халқимизнинг иродаси мустаҳкам ва букилмасдир. Айниска, биз ёшлар ўз билимимиз, кучгайратимиз билан фаоллик, фойдайлик кўрсатишими兹 лозим. Мамлакатимиз раҳбари таъкидланидек, ҳар биримиз нафақат ўз уйимизни, балки ўз ватанимизни кўз қорачигидек асрарга масъуллигимизни хис этишимиз керак.

Содир этилган разиллеклар хар бир кишини ўйлашга, фикр-мулодаза юритишига чорлайди. Бундан беш йил аввал 16 февраль воқеалари, тўрт ой бурун март ойининг охири, апрель ойининг бошларида яна шундай ваҳшийликлар амалга оширилганди. Аммо бу билан нима ўзгарди? Ҳеч нарса.

Халқимизнинг тинч-осуда ҳаёти давом этяпти, этаверади. Жиноятчilar esa аниклани, тегиши жазоларини олдилар ва олмоқдалар. Энг асосийси, улар халқинга нафратига гирифтор бўлдилар. Бироқ, навбатдаги манфур кимсалар буни тушуниб етмаган кўринишади.

Юрбошимиз аввалги маързаларида жаҳолатга қарши маърифат билан курашиш лозимлигини қайта-қайта тақорлаганлар. Яна эслатмоқдалар. Шу нутқта назардан ёндашадиган бўлсак, мен ҳам университетнинг «Миллӣ истиқлол гоёси, хуқӯқ ва маънавият асослари» факультетига киришни ният қилиб, асло янглишмаганимни яна бир бор хис қилимдим.

**Ўтқир СУЛТОНОВ,
Наманган вилояти
Поп тумани**

СИЁСИЙ ПАРТИЯЛАР ВА ОАВ

Сиёсий партиялар фаолиятни ёритишда оммавий ахборот воситалари алоҳида аҳамиятта эга. Зоро, улар жамият ҳаётини акс эттирувчи кўзгунишади.

Куни кеча Халқ демократик партияси раиси Аслиддин Рустамов Халқ демократик партияси мақсад ва вазифаларидан бўлди.

тамов ва оммавий ахборот воситалари ходимлари ўртасида давра сухбати бўлиб ўтди. Унда журналистлар партия раисига бир неча саволлар билан мурожаат этишиди.

А.Рустамов Халқ демократик партияси мақсад ва вазифаларидан бўлди.

ри, қонунларнинг жамиятдаги аҳамияти, ижтимоий ҳимоя ҳақида гапирап экан, бу борада партиялар ва оммавий ахборот воситалари ўртасидаги алоқалар муҳим аҳамият касб этишини таъкидлаб ўтди. Шунингдек, иштирокчilar ҳам

сиёсий партиялар фаолиятини ривожлантириш борасидаги тақлиф-мулоҳазаларни билдирилар.

Айтиш жоизки, институтда бошқа партиялар аъзолари билан ҳам шу каби тадбирларни ўтказиш режалаштирилган.

Б.ФАЗЛИДДИНОВ

2004-2005 o'quv yili — Maktabdan tashqari ta'lim samaradorligini oshirish o'quv yili

Аввало шуни айтиб ўтиш кераки, 2004-2005 ўкув йили ҳали бошланмасданоқ, янги ўкув йилига тайёргарлик ишлари қизғин кетмоқда. Мактаблар қайта қурилмоқда, таъмиранмокда, мактаб кутубхоналари ўкув адабиётлари билан бойитилди.

«Мактабдан ташқари таълим самара-дорлигини оширишнинг асосий йўналишлари» мавзусида бўлиб ўтган семинарда қатнашчilar дастлаб ЎзПФИТИ кутубхонасида бўлишди. Ўтган ўкув йили «Уму-мий ўтара таълим муассасалари кутубхона

иилига тайёргарлиги, ўлкашунослик ва сайёхлик борасида олиб борилаётган изла-нишлар, марказда яратилаётган дастур ва қўлланмалар ҳам мактабдан ташқари таълим муассасалари ходимлари назаридан ўтди.

«Бунёдкор» ёшлар телеклубида Тошкент шаҳар «Камалак» болалар ташкилоти раҳбари Гулчехра Олимжонова мактабдан ташқари таълим ходимлари билан «Камолот» ЙИХнинг ҳамкорлиги хусусида сўзлади.

моқда, спорт заллари жиҳозлар билан тўлдирилмоқда. Ана ўшандай юмушлар билан бир қаторда мактабдан ташқари таълим муассасалари ҳам ишлар анча жонланиб қолди.

Яқинда Тошкент шаҳрида 2004-2005 ўкув йилининг «Мактабдан ташқари таълим самара-дорлигини ошириш ўкув йили» деб ҳозир қилиниши муносабати билан Коракалпогистон республикаси ҳалқ таълими вазирлиги, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳалқ таълими бошқармалари ҳамда мактабдан ташқари таълим муассасалари ходимлари учун семинар ўтказилди.

налари фаолиятини тақомиллаштириш ўкув йили» деб номланганди. Йиғилганлар ўтган ўкув йилининг ўзига хос якунини ўтказишиди. Ўтган ўкув йилидан олинган на-тижалар, самаралар ва хуносалар таҳлил қилинди. Улар кутубхонада мактабдан ташқари таълим соҳаси учун нашр этилган адабиётлар, ўкув қўлланмалари, дастурлар билан ҳам танишиб, замонавий методик қўлланмалар кўргазмасини томоша қилилар.

Шунингдек, семинар иштирокчilarи Республика фаолияти билан ҳам танишчilar. Марказ ходимларининг янги ўкув

Амалий машғулотлардан сўнг, жорий йилнинг сентябрь ойида Фарғона вилояти таълим муассасаларида «Мактабдан ташқари таълим самара-дорлигини ошириш омиллари ва тараққиёт истиқболлари» мавзусида ўтказиладиган семинар-кенгашга тайёргарлик тўғрисида ҳам гаплашилди.

Жами 44 нафар вакил иштирок этган семинар ўз олдига кўйган мақсадга нечоғли эришди, буни янги ўкув йилида, иштирокчilar болалар билан иш бошлаган пайтда билиб оламиз.

Шарифа МУРОДЖОН кизи

ДЎСТАЛИК БАЙРАМИ

Андижондаги болалар истироҳат бояида «Ўзбекистон — умумий уйимиз» мавзуида дўстлик байрами бўлиб ўтди. Байрам вилоят «Маънавият ва маърифат» маркази ҳамда Ўзбекистон либерал-демократлар партияси шаҳар бўлими ҳамкорлигида уюштирилди.

Пахтаобод туманидан «Отуш» уйтур миллӣ ансамбли ва вилоят рус маданияти маркази қошидаги «Славяночка» ансамбли иштирокчilarи, қирғиз ёшларининг саҳнавий ижролари байрам иштирокчilarida илиқ таассурот қолди.

Айни вақтда Андижон вилоятида рус, корейс, уйғур, арман ва қирғиз миллӣ маданият марказлари иш олиб бормоқда. Улар вилоятнинг ижтимоий-сиёсий ва маданий ҳаётида фаол иштирокчilarida.

К.НИЗОМОВ,
«Туркистон-пресс»

Мана, ёз мавсумининг ҳам сўнгги ойи бошланиб, жонажон мактаб кучогига қайтишга саноқли кунлар қолди. Бутун ёз давомида ким нима иш билан машғул бўлди, деб берилган саволга Бухоро вилояти Олот туманидаги Ўкувчilar ижодиёти марказида касбхунар ўрганган ўкувчи-ёшлар ҳеч иккиланмасдан мароқ билан ҳам дам олиб, ҳам хунар ўрганганликларини баён қилишади. Сиз суратда кўриб турган мана бу кизлар Насиба Чориева раҳбарлигидаги тикиш-бичиши сирларини қунт билан ўрганмоқдалар.

Бурхон РИЗОКУЛОВ олган сурат.

СЕМИНАР МАВЗУСИ: МАКТАБДАН ТАШҚАРИ ТАЪЛИМ

(Давоми. Боши 1-бетда)

Дарҳақиқат, ўша куни эрта тонгдан қайси олий ўкув юртига борманг, таълим даргоҳи ховлиси фарзанди истиқболига умидли ота-онаю, эл-юргига, Ватанига муносаби фарзанд бўлиш, унинг оғирига елка тутиш истагидаги ёшлар (абитуриентлар) билан тўлганлигининг гувоҳи бўлишингиз шубҳасиз эди.

Шу куни Тошкент автомобил йўллари институти ҳовлиси ҳам ҳар қачонгидан гавжум бўлди. Уларнинг барчасини ўз келажагини куриш орқали Ватан тараққиётiga хизмат қилиш туйғуси, мақсад-муддаоси бирлаштирган.

Таъкидлаш керакки, жорий йилда мазкур олий ўкув юрти талабаси бўлиш илинжиде республикамизнинг барча вилоятларидан 4446 нафар абитуриент хужжат топшириди. Аммо институтнинг қабул режаси чекланган. Яъни бугунги танловлар орқали 805 нафар энг имлга ташна ёш талабаликка қабул килиниши лозим. Демак, синовларнинг кескин тус олиши аниқ. Бу барчага кундек равшан. Фарзандига омад тилаб, имтиҳонга кузатаётган ота-онанинг-да, абитуриентнинг-да нигоҳига соя соглан бироз ҳадик, ҳаяжон ҳам шундан аслида.

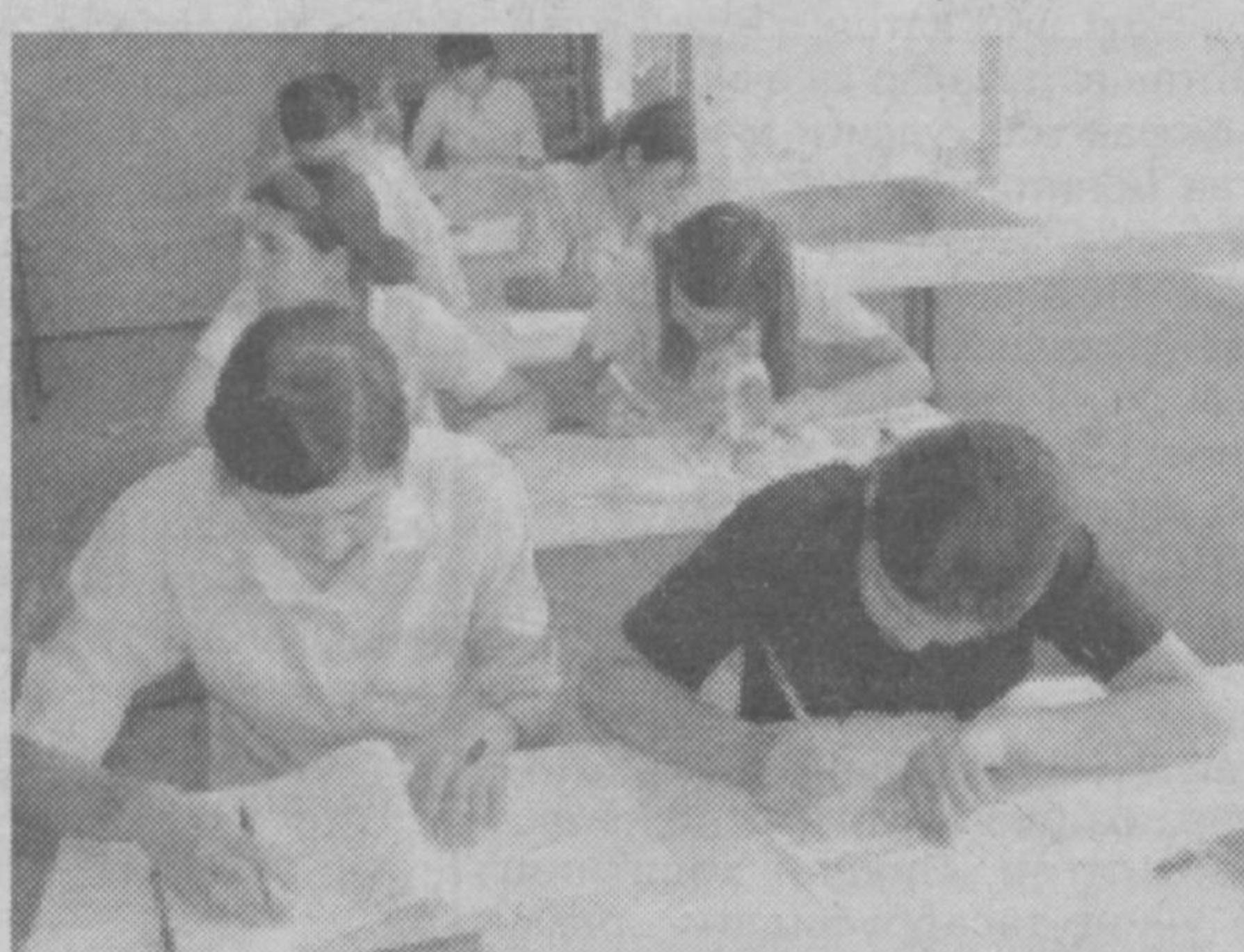
Шундай қилиб, эрта тонгда давлат тест маркази томонидан

олиб келинган саволлар жойланган махсус кутилар синовлар ўтадиган аудиторияларга назоратчilar гувоҳлигига олиб кирилгач, 127 та гурухга бўлинган талабаликка номзодлар хужжатлари ДТМ вакиллари, миллий хавфсизлик хизмати ходимлари ҳамда назоратчilar гурухи томонидан синчиклаб текширувдан ўтказилди. Синовлар ўтиши белгиланган аудиторияларга барча абитуриентлар таклиф қилиниб бўлгач, холис кишилардан таркиб топган назоратчilar абитуриентлардан ихтиёрий вакиллар чақиришиб, улар гувоҳлигига саволлар тўплами жойланган махсус кутиларни очиши. Ушбу жараён адолат мезонлари асосида ўтганлиги барча томонидан эътироф этилгандан сўнг эса ҳар бир абитуриент навbat билан ихтиёрий равишда ўз саволлар тўпламини танлаб ваифаларни бажаришга кириши. Қайд этиш керакки, абитуриентларнинг саволларга жавоб излашга киришиларидан олдин назоратчilar томонидан давлат тест марказининг жавоблар варагини тўлдириш билан боғлик тушунчалар қаторида синовларнинг

абитуриентларнинг кўпчилиги дастлаб ўз билган саволларига олган албатта ўқинглар, — дей огоҳлантириди аудитория раҳбари ва синф тахтасига катлаштирилган ҳажмда жойлаштирилган жавоблар варакаси намунаси асосида тўлдириш коидаларини ўргатди. Кузатувчilar гуруҳда юзага келган ҳар бир тушунмочиликка жавоб қайтишарди.

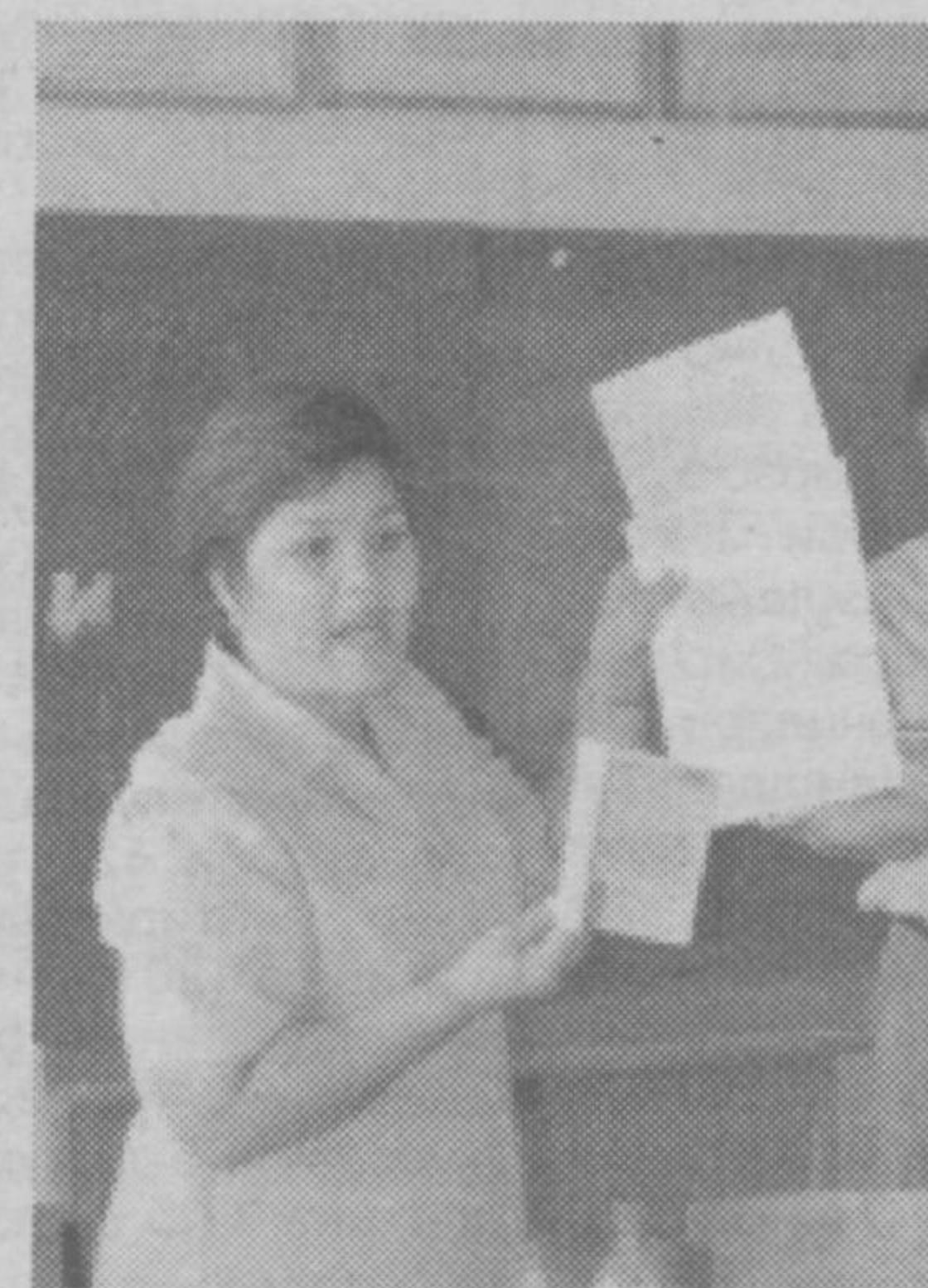
Саволлар варакасини олган абитуриентларнинг кўпчилиги дастлаб ўз билган саволларига

бўлимига қарашли 89-мактаб эшиги олдида тўпланиб тургандарни кузатар эканмиз, улар орасидан фикр берувчи бирор кишини мўлжалладик. Кимё ва экология йўналишига хужжат топширган абитуриентлардан бирининг онаси, Тошкент вилоятининг Бўка туманидаги "Мустақил Ўзбекистон" ширкат хўжалигидан етиб келган Клара Худоёрова бунга бажонидил рози бўлди.

— Қизларим Мунира, Мунаввар талаба, тўлов-контракт билан ўқишаётди. Шу университетда ўқиётган қизим Мунаввар сиртқи бўлимга ўтказди. Иккинчим жаҳон тиллари университетида ўқиятди, энди учинчи қизим Ҳуррият бюджет таълимига илинишини худодан тилаб ўтирибмиз. Зора, омади чопса...

Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университетида тест синовларини 12 та жойда ўтказиш белгиланди. Университет тасарруфидаги 8 та бинода ва Яккасарой туманига қарашли 48, 72, 89, 127, 319-умумтаълим мактабларида бўлиб ўтган синов жараёнида худди аудиториядаги каби ташқарида ҳам ҳаяжонли ҳолатлар бошдан кечирилди. Отоналар, ака-сингиллар, опа, амма, хола, қайнона, хуллас яқин кишиси учун қайғуриб келгандар сон-саноқсиз эди. Яккасарой туман халқ таълими

жавобларни белгилаб чишиди. Шу сабабли бир соат давомида аудиторияда тинчлик ҳукм сурди. Бу вақтдан фойдаланиб, кузатувчilarдан бирини сухбатга тортидик. Ўзини Дилюбар Атава деб таниширигандан 261-богча мудираси уч йилдан бўён тест синовларida аудитория раҳбари сифатида иштирок этар экан.

— Биз абитуриентларнинг руҳий ҳолатини ҳисобга олган ҳолда муносабатга киришиши миз лозим. Уларга қарасангиз, барчasi умид билан ўтиранлигини ҳис қиласиз. Синовни яхши кайфиятда ўтказишларига ёрдам беришимиз натижага ҳам таъсир қиласи, — дейди у.

Жавоб топиш жараёнида абитуриентларга ўқиган китоблari, хотирасида сақланган кўплаб маълумотлар ёрдамга келади. Инсон хотирасининг самарадорлиги эса синов пайтида савол-жавобларга оид материалларни эсга тушириш аниклиги, тезлиги ва давомийлиги билан тавсифланади. Дарсликлардаги маълумотларни чуқур англаб, таҳлил қилиб ўқиган, ўз-ўзига бўйруқ берив, кучли тайёргарлик кўрган абитуриент тест саволларига осонлик билан жавоб топади.

Орадан чамаси бир соатлар ўтгач, абитуриентлардан бирни кўп кўтариб саволи борлигини билдириди. У саволлар варакасидаги жавобларини бошқа фан блокига белгилаб ўйланади. Бирор энди унга бирор амалий ёрдам кўрсатишининг иложи ўй. Чунки жавоблар варакаси абитуриентларга фақат биттадангина тўғри келади ва бу давлат тест маркази томонидан қатъий белгиланган. Абитуриент аудиторияда талабаликнинг ilk масъулиятини ҳис қиласи. Шунинг учун тест синовлari жаёнида қонун-коидаларга қатъий риоя қилиб, улардаги масъулияти хиссини саклаб қолиш лозим.

Кўп ўтмай синов жараёнига бирор кўнига бошлаган абитуриентлар ўзаро сухбатлашиб, бир-бирларига халақит бера бошлашди. Билан бўлганлича саволларига жавоб топган абитуриентлар энди "янгича" усусларни қидириб қолишганди. Улардан бири ишлатишга имкон тополмаётган шпаргалкасини саволлар варакасининг орасига жой-

бўлимига қарашли 89-мактаб эшиги олдида тўпланиб тургандарни кузатар эканмиз, улар орасидан фикр берувчи бирор кишини мўлжалладик. Кимё ва экология йўналишига хужжат топширган абитуриентлардан бирининг онаси, Тошкент вилоятининг Бўка туманидаги "Мустақил Ўзбекистон" ширкат хўжалигидан етиб келган Клара Худоёрова бунга бажонидил рози бўлди.

— Қизларим Мунира, Мунаввар талаба, тўлов-контракт билан ўқишаётди. Шу университетда ўқиётган қизим Мунаввар сиртқи бўлимга ўтказди. Иккинчим жаҳон тиллари университетида ўқиятди, энди учинчи қизим Ҳуррият бюджет таълимига илинишини худодан тилаб ўтирибмиз. Зора, омади чопса...

Онахоннинг дуолари ижобат бўлишини тилаб, бошқа бир аёлга рўпара келдик. Жиззах вилоятининг Фаллаорол туманидаги "Гулистон" жамоа хўжалигига истиқомат қилувчи Гулабза Тожиева фарзандларининг аксарияти ўқиганини фахр-ифтихор билан сўзлай кетди:

— Кизим Мавлудданинг таш-

ЛАХЗАЛАР

виши билан юрибман-да, синглим. 34-ўрта мактабни бу йил тамомлади. Кимё ва экология йўналишида билимини синаб кўрмокчи, ишқилиб, худо оқ ўйл берсинг. Фарзандларимга ишонаман. Ўглим Низомиддин ана шу университетга контракт асосида кирди, икки йил ўқиди, пулини тўладик. Қийалиб қолганимизи англаб, хужжатлари ни қайтариб олди-да, ТошМИга топшириди ва 160 балл билан бюджет таълимига қабул қилинди.

Ота-онанинг фарзандига ишончи ҳам муҳим талаб. Чунки улар ўғил ёки қизининг қобилияти нимага қодирлигини билишади. Уй бекаси Гулбаза опанинг фарзандлари ҳақида ги эътирофи қизи Мавлудага ҳам омад, муваффақият келтирса, ажаб эмас.

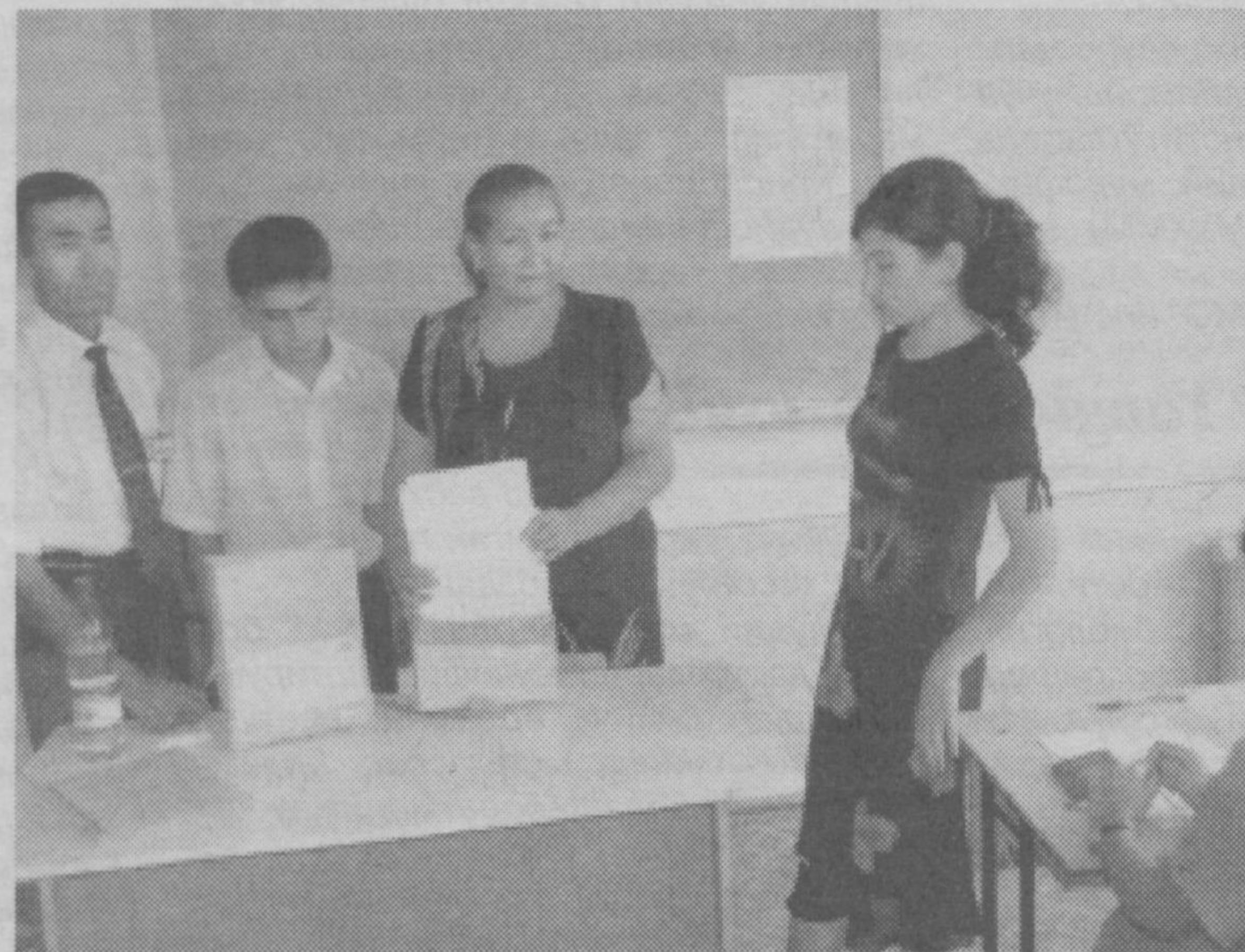
Университетнинг асосий ўкув биноларидан бири томон йўналдик. Бобур кўчасини тўлдириб турган тумонат одамнинг қайси абитуриент, қай бирлари кимгadir ғамхўрлик қилиб келганлар эканлиги яққол сезиларди. Гурух номери кўрсатилган таҳтачани кўтариб олган йигит-қизлар галмагалдан ичкарига киритилмоқда.

Шу тариқа 353 та гурух таркибидаги салкам 11800 аббитуриент галма-галдан аудиторияларга киритилди.

...Абитуриентнинг ичкарида қандай ҳолатни бошдан кечириши ва қанчадир вақт ўтиб, елкасидан тоф ағдарилгандек чиқишига ҳар бир киши хайрихолик билдиради, омад тилайди. Биринчи, иккинчи, учинчи бўлиб чиқсан аббитуриентлар ўз салоҳиятларига қандай баҳо беришади, шунга қизиқидик. Гарчанд ДТМ пакетлари аудиторияларга кечроқ тарқатилса-да, соат 11 дан 30 дақиқа ўтганда хотиржам қиёфадаги бир аббитуриент киравериш залида кўриниш берди. Зиёда Мўминованинг билимини баҳолашига муносабат истаётганимизда, бу сухбатдошимизга эриш тюлмади, аксинча, фикрларини тўла-тўкис, тортинмай, дам қоникмай ҳикоя қилиди.

— Мактабгача таълим ва боалалар спорти йўналишида ариза топширганлар орасидаман.

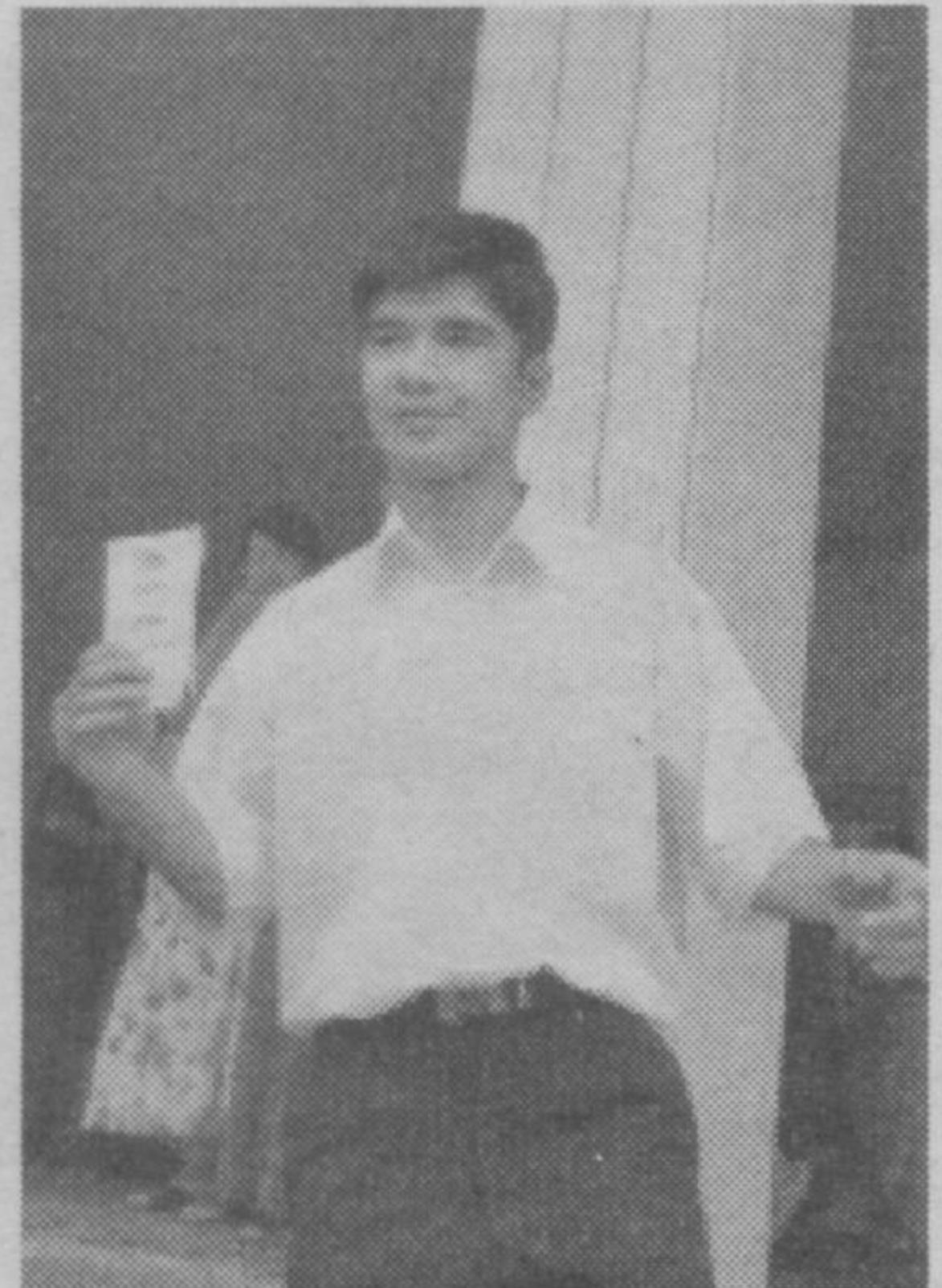
Боровский номидаги тиббиёт коллежини битирганин. Тўғрисини айтсан, она тили, адабиёти ва тарих бўйича қониқадиган ҳолатда эмасман. Биология — биринчи блок фани, 20-25 та савол ўзимга таниш, қолганлари жуда мураккаб. Бир нарса деёлмайман...

Иккинчи бўлиб чиқсан аббитуриент Дилобар Аъзамова қандайдир тушкун кайфиятда эканлигини бош чайқаб сездириб қўйди:

— Мутлақо билмаган саволларим, таваккалдан бўяб чиқавердим, нима бўлса, пешонамдан. Вақт ўтказиб ўтираверганим билан фойдасиз, борига барака...

Очигини айтганда, аббитуриентлар ўзларига берилган вариантларга билим даражалари нуқтаи назаридан ёндашганликларига заррача шубҳа йўқ. Агар университетга кириш ниятида юрган аббитуриентларнинг ҳар биридан фикр сўрасангиз, таассуротлари ҳар хил бўлиши табиий. Репетитор хизматидан мълум муддат муттасил фойдаланган, ўз битурили ўйлар билан мустаҳкамлаб борган йигит-қизлар албатта қониқиши ва ишонч билан чиқишиади. Муҳими ҳам шу.

...Педагогика университетига киришга даъвогарлар белгиланган муддат мобайнида бирин-кетин аудиторияларни тарқ эта бошлашди. Қабул ҳайъати масъул котиби Сайдносир

Файзулаевнинг бизга берган маълумотига қараганда, икки фоиз аббитуриент турли сабабларга кўра тест синовларида иштирок эта олишмади.

ОРЗУГА ЕТМОК ОСОНМАС!

Тошкент молия институти талабаси бўлиш иштиёқидаги йигит-қизлар тартиб билан, гурӯгурух бўлиб аудиторияларга киришмоқда.

Соат миллари тўққизга яқинлашар паллада бир аббитуриент негадир безовта бўла бошлади. Табиики, институт мутасаддилари ва назоратчilar ундан бунинг сабабини сўраши. “Тестга кирувчи руҳсатнома — “ДТМ”ни ҳали олмадим, маълум сабабларга кўра, шу вақтга қадар келоммагандим” деди у. Ташкилотчilar томонидан унга шу вақтнинг ўзидаёт тестга кириш учун руҳсатнома берили ва аббитуриент белгиланган аудиторияга йўл олди.

Яна бир эътиборли жиҳат: қандайдир сабаб биланни ёки лоқайдизлиги ишончсизлик туфайлими институт 3-биносига имтиҳон топшириш учун саккиз нафар аббитуриент келмади. Тўрт нафари эса умуман тестга кириш учун руҳсатномасини олмаган.

Бу йўлда шиҷоат, билимлилик билан бирга матонат ҳам керак кишига. Соат тўққизларда барчаб аббитуриентлар тегишли аудиторияларга жойлашиб бўлди. Бироз кечиккан аббитуриентлар ҳам ташкилотчilar томонидан белгиланган навбатчilar ҳамроҳлигига ўз жойлашини топишиди. Шундан сўнг аббитуриентларнинг бирмунчча муддат мобайнида саволлар ки-

тоби келишини кутишига тўғри келди. Қайсиdir жиҳатдан бу ҳолат уларга бир имкониятни тухфа этарди: аббитуриентлар ҳар ҳолда ҳаяжонларини босиб олишлари мумкин эди. Бошқа томондан эса, ҳовли ташқарисидаги уларнинг ота-оналари ва қариндош-уруглари бесаранжомланишади. Ниҳоят, уларнинг безовта бўлишига ҳожат қолмади: дарвоза олдида белгиланган машина кўринди. Отаоналар мутасаддилардан бунинг сабабини сурширгандан, улардан шундай жавоб олишиди: институтга ҳужжат топширган аббитуриентлар жами б 6 та жойда тест топширишади, шу боис улар ҳозиргacha 5 та жойга тест саволларини тарқатган ва энди 3-бинога етиб келишган. Шундан сўнг ота-оналардан икки нафар вакил қоллардан тест китобларини олиш, уларни тегишлича аудиторияларга тарқатиш жараёнида иштирок этишиди. Вақт белгиланиб, аббитуриентлар фикр уммонига шўғнигач, уларга ҳалал бермаслик учун ташқарига йўналамиз.

Пойтахтдаги 12-оилавий поликлиника шифокори Моҳида Мақсадова шундай дейди: —

Бугун кун бироз салқин бўлишига қарамай,

айрим аббитуриентларга тегишли ёрдам кўрсатишимишга тўғри келди. Баъзиларидан ҳолсизланишининг сабабини сўраган и м и з д а ҳаяжонланганини, шу боис эрталаб ҳам нонушта қилмаганини, бошқалари имтиҳонни ўйлаб, ухолмай чиқанини айтишиди. Балки уларни ҳам тушуниш мумкинтир. Лекин ҳамма нарса вақтида бўлгани маъкул-да.

Сайёра Каримова раҳбарлик килаётган 12-оилавий поликлиника шифокори ҳамширларни бугун ушбу институтга кириш учун имтиҳон топшираётган аббитуриентларга хизмат кўрсатиш мақсадида олтига обьектга йўлланган. Биз ҳамшира Ноиба Ибодуллаева билан мана шу бинога келганмиз. Умуман олганда шифокорлар хизматига ҳеч ким муҳтоҷ бўлмаса, қанийди. Биз ҳамманинг соғ бўлишини истаймиз.

Бу йил институттага 890 нафар талаба қабул қилинади. Шунчай уринга талабгорлар сони эса 4 мингдан ортиқ. Эрталаб имтиҳонга кириш олдидан аббитуриентларнинг юзларида ҳаяжон ва кўтаринкиликнинг гувоҳи бўлгандик. Уларнинг имтиҳондан чиқишини ҳам кузатдик ва гувоҳ бўлдик: айримлар чиқишида ҳам ўша кайфиятни сақлаб қолган, яна бирлари тушкун ҳолатда. Бу икки ҳолатнинг натижасини эса тест жавоблари чиққанидан сўнг билиб оламиз. Абитуриентларнинг кейинги тақдирини албатта уларнинг билими белгилаб беради.

— Мен Навоий шахридаги 10-мактабни аъло баҳоларга тугатиб, институтнинг иктисолиёт йўналишига ўқишига киришни ният қилганман, — дейди ҳаяжони юз-кўзларида акс этиб турган Зулфия Курбонова. — Чунки бугун республикамиз кончилик тармогида билимли, салоҳиятли иктисолчилар ниҳоятда зарур. Агар талабалик баҳтига мушарраф бўлсан, бутун куч-куватимни мукаммал билим олишига сарф этаман.

— Мен Қоракалпогистон республикасининг Беруний туманидан келганман, — деб сухбатимизга кўшилади ўзини Улубек Йўлдошев дэя таништирган бўйчангина йигит. — Юртимиз иктисолиётини ривожлантиришада фойдала қазилмалар ва уларни қайта ишлаш саноати муҳим аҳамият касб этади. Бу соҳада хизмат қилувчи муносиб мутахассисларни тайёрлашда эса ушбу институтнинг аҳамияти катта.

**Баҳодир ЖОВЛИЕВ,
Азиз НОРҚУЛОВ,
Хулкар ТЎЙМАНОВА,
Шерали НИШОНОВ,
Ойбуви ОЧИЛОВА,
“Ma'rifat”нинг махсус
мухбирлари**

Суратларда: тест синовлари жараёнидан лавҳалар.

Бурхон РИЗОҚУЛОВ
суратга олган

Эътиборингизга ҳавола этилаётган «Аср олдида кун мисоли йил» номли 2004-2005 ўкув мўлжалланган муҳим ва унтилмас воқеалар ҳамда юбилей саналари тақвимига мамлакатимиз ҳамда жаҳон миқёсига ижтимоий аҳамиятга эга дозарб воқеа ва далиллар киритилди. Узбекистоннинг сиёсий, иктисодий, илмиy ва маданий ҳайтидаги муҳим воқеалар, кўзга кўринган жамоат arbобlari, педагогика fani, adabiyotshunoslik va san'at sohasining ахойиб ва киллари ҳақидаги materiallar mazkur taqvimning asosini tashkil etadi.

Алоҳида мавзудаги руҳи орқали ҳақон фан ва техникиси тарихидан, 2004-2005 ўйлардаги китоб, журнал, газета нашрларининг юбилей саналари берилди.

Шарҳимизнинг хар бир мавзули руҳнида ўкув йилидаги воқеалар белгиланган хронологик тарздаги рўйхат ва қисқача матн берилиб, муҳим аҳамиятга молик саналарга бағишлаб охирги ўйларда чоп этилган янги нашрлар келтирилади.

Шарҳ мактаб кутубхоналари, ўқитувчilar ва мактабдан ташқари таълимимуссасалари ходимлari учун мўлжалланган. Шу билан бирга, ушбу шарҳдан илмий ходимлар, педагоголар, аспирантлар, педагогикага oid университет ва институт талабалари, тарбиячи-мураббийлар, ҳақ таълими муссасалари ҳамда илмий аҳборот марказлари ходимлari фойдаланишлари мумкин.

Узбекистон Республикаси Ҳақ таълими вазирlikiga қарашла Республика илмий педагогика кутубхонасининг илмий-билиogiрафия бўйлами ходимлari Сиздан мазкур шарҳ ҳақидаги фикр ва мuloҳазаларинизни кўйидаги манзила юборишингизни илтимос қиласди: Тошкент шаҳри - 700003, Чilonzor tumani, Olmazor kuchasi, 174-uy, RIPCning Ilmий-biliogiraphia bўlimiga.

Асосий байрамимиз – Мустақиллик куни

1 СЕНТЯБРЬ –
Ўзбекистон Республикаси
мустақилligining 13 йили

- 1991 йилдан бери нишонлаб келаётнимиз, ҳалқимизнинг энг севимли ва кадрли байрамларидан хисобланади.

Мамлакатимиз мана 13 йилдирки, ҳар биримизни тинчлика, бахту саодатга ва озодликда давлат этган юнда мустақиллик байronini кўлдан кўймай фақат оғла иштимоиди. Иктисадига ютуклар билан бир каторда, мамлакатимизни ижтимоий соҳада ҳамда ҳақ таълими тизимини ислоҳ килиш бўйича қатор муҳим тадбирлар амалга оширилалоати. Жаҳонда ўзбек модели сифатida қабул килинган «Таълим тўғрисида»ги конун ва Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури ушбу жараённинг пойдевори бўлиб хизмат килимади. Республикаси хукумати томонидан мустақилlikning илмий-тикисодий, мъенавий-маърифий тадбирларининг комплекс дастури ишлаб чиқди. Бу дастурдан мустақилликни ривожлантириш оширилалоати //Хақ таълими.-2004.-№1.-Б.4-13.

Розиев Э. Миллий мафкура ва миллий ўзликин anglash //Хақ таълими.-2001.-№1.-Б.21-26.

**2004 йил – Мехр ва
муруvvat йили**

Ўзбекистон Республикаси Президенти И.Каримов ташабbusi билан 2004 йил «Мехр ва муруvvat йили» деб ёзлон килинди. Ҳукуматimiz томонидан йил давомида амала оширилиши керак бўлган ташкили, ижтимоий-тикисодий, мъенавий-маърифий тадбирларининг комплекс дастури ишлаб чиқди. Бу дастурдан мустақилликни ривожлантириш оширилалоати //Хақ таълими.-2001.-№1.-Б.21-26.

**10 ДЕКАБРЬ –
Ўзбекистон Республикаси
Давлат Мадҳияси (1992)
тасдиқланган кун**

Усмонова Н. Олий саодат эгаси. Давлат Мадҳияси музалифлari ўзбекистон Қаҳрамoni, ҳаљ шоюри А.Орипов ҳамда ўзбекистон ҳаљ артисти, давлат мукофотлari sovinni. Атоқли композитор М.Бурхонов билан М.Ашрафий nomidagi Тошкент давлат консерваториясидаги ижодий йўллari //Хақ таълими.-2001.-№2.-Б.90-93.

Хўжакулов Э. Ўқувчининг ижодий кобилиятлari rivojlanteriish //Хақ таълими.-2004.-№2.-Б.77-81.

Кодиров К. Юқори синф ўқувчilari //Хақ таълими.-1999.-№6.-Б.53-56.

Розиев Н. Ўқувchilarin mustakil ikkiodagi taqsimlari //Хақ таълими.-2003.-№3.-Б.69-71.

**14 ЯНВАРЬ –
Ватан ҳимоячилari куни (1993)**

«Мехр ва муруvvat йили» дастuri bўyinchi qoidagi nashrler erdamiда turli tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

«Мехр ва муруvvat йили» dasturi tadbirlarini yil dawomida //Хақ таълими.-2001.-3 may.

Мансабу шон талашиб!

Айтинг-чи, болалар, ҳассос шоирамиз бу шеърида ўқувчига нима демокчи бўлашти? Хўш, сиз бу сатрларнинг маъносини қандай тушундингиз? — дей сўрарди Омина опа. Тушунмаганларимизни содда, лўнда сўзлар билан изоҳларди.

— Кўпроқ шеър ёдланг, болажонлар, ҳам сўз бўйлигинги ортади, ҳам хотирангиз мустаҳкамланади, — дерди доим.

Адабиёт дарсида ҳамма жамулжам, қулоқларимизни динг қилиганча ўтирадик. Омина опа разалларни ёдан ўқиб берар, мазмунини сўз билан ифодаларди. Бадий адабиётни ҳаёт билан солиштириб ўкиши кераклигини, қаҳрамонлар қувончи ёхуд қайғусини ҳис-туйғусиз ўқимасликни айтарди доим. Гарчи дарслик-ларимизда берилимаган бўлса-да,

рийзодалар тўғрисидаги қизиқарли ҳикоялар гирдобидан чиқолмасдик. Ўқитувчимизнинг синфхонамиздаги жавонидан мумтоз адабиёт, жаҳон адабиёти дурдонлари, ўзбек шоиралари, замонавий адабиёт намуналари, шеърий тўпламлар аримасди. Янглишмасам, адабиёт хонасини жиҳозлаш бўйича ҳам Омина опанинг синфи олд ўринда турарди.

Устозимизнинг ташабbusи билан кутубхонадан бошимиз чиқмасди. Дарсликлардаги парчалар асар мозиҳитини тўла очиб беромайди, дерди Омина опа. Шаҳар кутубхонаси деворий газеталарида синфимизнинг китобхон болалари суврати осиғлик турар, бундан ўқитувчимиз фахрланиб қўярди. Ўқиган бадий китобларимиз гоясими оғзаки сўзлаб беришимизни талаб қил-

кўриб турибсизми?» деб сўрашни кандо қиласлигимиз рост. Адабиёт муаллимимиз энди билсан, ҳар биримизга ҳаёт сабогини ҳам бериб ултурган, юракларимиздан жой олган экан.

Аниқ фанлар ўқитувчиси ўз фанини чукур билса кифоя, дейишади. Аммо адабиёт ўқитувчisinинг дунёкараши кенг бўлиши керак. Зотан, у нафақат дастурларда берилган ёзуви, шоирлар ижодини, балки бутунги адабий жараённи фаол кузатиб бориши, адабиёт ва санъат соҳасидаги янгиликлардан боҳабар бўлиб, ўқувчиларига етказиши зарур. Шу боис унинг зиммасидаги масъулият мураккаб.

Эсимда, 7-синфда ўқиридик. Омина опа оналик таътилига чиқди. Адабиёт фанидан вактинча бошқа ўқитувчи кирадиган бўлди. Қарангки, чиройли

масдан устозимиз ҳузурига ошиқамиз.

Сир эмас, бугун ўз ўқувчисига кўшимча машғулотни фалон сўмга ўргатаётган ўқитувчilar мактабларимизда упрайти. Бунга иқтисодий қийинчиликларни рўяч қилиш билан чекланамиз гоҳо. Бирор ишдан, рўзгор юмушларидан ортиб, ҳатто ўз хонадонида ўқувчиларига кўшимча машғулотлар ўтказган Омина опа сингари устозларимиз бирор марта миннат қилганини эштимайман. Аксинча, ўз ўқувчилари мувоффакиятларидан мамнун бўлиб, ифтихор туйғусига гарк, бўладилар.

Бугун аниқ фанлар, техника, компютер илми тараққиёти ѝоят ривож топди ва бу ёшларнинг аксариятини ром эттани табиият. Лекин бу ҳаётини ҳақиқатада адабиёт ўқитувчisinинг одигига

ган устозлари ишончини оқдаяпти.

Мактабда таълим ислоҳотларини амалга оширишда бошқаларга маёқ, тури тадбирларнинг етакчиси бўлиб келаётir. Ўқитувчilar жамоасининг ахиллиги, иқтидорли ўқувчilarнинг кўплиги мактаб маъмурятининг жонкуярлигига боянил. Мактаб битирувчilarи орасида эл-юрт ўртасида ўз мавқеига эга, касб-хунар эгаларининг кўплиги ҳам бунга далиллар.

Мактабимизнинг ишга тушганига 45 йил тўлашти, ҳар жиҳатдан янгилик яратишга бел боғлаб, баҳамжизат ишлаб келайпмиз, — дейди шу мактаб ўқитувчisi Раҳима Ходорова. — Эриштётган ютуқларимиз гарови, аввало, мактаб маъмурятининг жонфидолиги билан шогирдларимиз сафидан фан докторлари, журналистлар, ёш олим-

СОКИН ДАРЁ ТИНИК ОҚАДИ

Кумушбибининг бетакор назоати-ю Отабек билан ўртасидағи фожей мұхабbatни сўзлаб берганида, беихтиёр асар ичига сингиб кетардик. Кумушбиби ҳатто ўлим тўшагида қайнотаси Юсуфбек ҳожидан ийманиб, бўшига рўмол тортишлари-ю Бобур Мирзонинг суюкли ўғли бетоблигига унинг атрофидан айланиб, Тангридан дардан ҳолос этишини сўраганликларини ўқитувчимиз шу қадар теран таълкин эттаниларки, ҳамон мактаб партасида тинглаганларимиз таъсирида яшаймиз...

Омина опа айрим ўқитувчilарга ўхшаб китобдаги тайёр матнларни ўқиб бермасдан, дистонлардан парчаларни ёдан айтиб берар, воқеаликларни таҳлил қилиб чарчамасди. Фалон ёзуви фалон ийли туғилган ёки асар ёзган, фалон ийли оламдан ўтган деган қуруқ гаплардан фарқи ўлароқ, қизиқарли манбалар, кўшимча адабиётлар билан маънавий оламимизни бойиттанлар. «Бобурнома», хусусан, бобу-

ган Омина опа нутқимизни оширишни ўйлаган бўлиши табийи.

4-синфдан синф раҳбаримиз бўлиб келган Омина опа мактабни битирганимизга қадар бизга сабоқ берди. Тарбиявий соатларда бизга эзгулик ва ёзуви, яшилик ва ёмонлик ўртасидаги фарқли жиҳатларни ўргатган устозимиз меҳр-оқибатни илгари сурарди доим. Бир-биримизни сизлаб, ўзаро ҳурмат билан мумомала қилардик. Бизга 6 йил бадалида раҳбарлик қилган опа ахиллик бор жойда ютуққа эришиши мумкинлигини бот-бот такорларди.

Республика нашрларида чоп этилган мақолаларимиз сабабли турли вилоятлардан номимизга мактублар оқиб келарди. Дўстларимизга қай тариқа мактуб тўллашни ҳам Омина опадан ўрганардик ҳатто.

Бугун ҳам опани ҳаммамиз ўқиқлаб турамиз. Мактабни 20 йил аввал тамомлаган синфдошлар учрашиб қолгудек бўлсан, гап орасида «Омина опани

ёзувларимиз ҳам анчайин ўзгарди. Дарслардаги баҳс-мунозаралардан ҳаминқадар узоқлашганимиз дарров сезилди. Ора-сира ўқишимиздан хабар олиб турдиган Омина опа мурғак гўдагини ташлаб бўлса-да, ишта чиқиб кетди. Аввало ҳуснинатимизни тикилашга киришди. Ҳар биримиз билан алоҳида машқ қилишга ҳам вақт топарди. Саксонинчи йиллар бошида синфимиздаги 20 ўқувчining она тили дафтари сабоқ. Иттифоқдаги таълим таъбатчи ўтказилган энг катта кўргазмаларда намойиш этилган. Оланинг ўқувчилари она тили ва адабиёт фанидан ўтказилган республика олимпиадаларида фахрли ўринларни эгаллаб қайтишган. Кўплаб шогирдлари бутунги кунда мактабларда она тили ва адабиёт фанидан дарс ўтишида.

Адабиёт дарси биз учун севимли, адабиёт ўқитувчимиз энг азизи кишиимизга айланганлиги боис, ҳануз ҳаётимизда бирор муаммога дуч келсан, ёшимиз қирқи қоралаб қолганига қара-

юқорида таъкидлаганимиздек, янада янги вазифаларни кўяди. Бугун унтулиб бораётган миллый урф-одатларимизни, қадриятларимизни ўш авлод онгига янада теранроқ сингдиришда, уларнинг маънавий оламини бойитища, адабиёт ўқитувчilarини ўрни мухим.

Бугунги ёшлар баҳс-мунозарага ташна, мушоҳадага интиладилар. Ўқиган асарларини, кўрган фильмларини дадил мұхокама қиладилар. Адабиёт ўқитувчis таъбатчи ёшлар эҳтиёжини қондиrolmas, уларга керакли янгиликларни беромаса, ҳурматэтиборини йўқотиб қўйиши, шубҳасиз.

Омина опа ҳар ойда бир матараба таникли ижодкорлар, боалар шоирлари билан ўқувчilar ўртасида учрашувлар уюштириб бораётди. Обуна масаласига ҳам эътибори жiddий. Олти нафар ўғил-қиз, уй-рўзгор юмушларидан ортиб, Ангрен шаҳридаги 41-мактабда ўн йилдан зиёд раҳбарлик қилиб келаётган Омина Норалиева мазкур имлогоҳга тамал тоши қўйиб кет-

лар етишиб чиқкан. Уларнинг сафи янада ошишига имоним комил. Омина опадек куюнчак раҳбар фаолият юритар экан, жамоамиз ҳар томондан ютуққа эришиб бораверади.

Ҳақ гап, элнинг элгидан ўтиб, ҳамон ғайрати ичига симай бораётган раҳбарнинг насибаси улуг, ҳурмати баланд бўлиб бораверсин.

Бугун ўзим ҳам севимли ўстозим каби олижаноб касб эгасиман. Адабиёт ва адабий қаҳрамонлар ҳаётини қийинчиликлар билан курашда тобланганидек, турмуш қийинчиликларини енгиги ўтишга, ёшларни ҳам шунга даъват этишига интилиб яшаш эзгу тилатига айланган. Мени ана шундай эзгу мақсадлар бўсағасига етаклаб келган адабиёт ўқитувчимиз олдида умрбод бош эгаман.

**Нигора ЖАЛОЛИДДИН қизи,
ЎЗДЖТУ халқаро журналистика факультети ўқитувчisi**

ЁНИБ ЯШАЁТГАН АЁЛ

— Гулжамила опанинг ўқувчиси, Юнусобод туманидаги 105-мактабдан, — дейа фарх билан жавоб қайтардим.

Орадан кўп ўтмай, «Конституция — бахтимиз пойдевори» мавзусида иншолар кўрик-тандлови ўтказилиб, Азизбек Абдуллаев туман, шаҳар босқичларидаги галибликни кўлга киритиб, биринчи ўринни эгаллади.

Тошкент шаҳар ХТБнинг «Фахрий ёрлиғ» и топширилар экан, яна ўша савол тақорорланди:

— Голибининг устози ким?

Жавоб тайёр:

— Гулжамила Аъзамхўжаева-да!

Сиз опани «Ёш адабиётчilar» олимпиадасида дейсизми, ижодкор ўқувчи, ижодкор ўқитувчilar анжуманларидами, хуллас, ҳар қандай ўқувчию ўқитувчи иқтидорини очиб берувчи кўрик-тандловларда ўқувчilari билан учратишингиз, шубҳасиз. Гоҳ аёзли қишининг союз кунида эртадан кечгача олимпиадада қатнашаётган ўқувчisingизнинг натижасини ҳаяжон билан кутаётгани, гоҳ ўқиши туга-ши арафасида ҳам ўтказиладиган «Нафосат» ёш қаламкашлар мушоирасида ўз ижоди билан қатнашаётган ўқувчisingизнинг шеърларини кўзда севинч ёшлари билан тинглаётгани, гоҳо республика мизнинг турли вилоятларида бўлиб ўтадиган республика миқё-

сидаги «Ижодкор ўқитувчи» анжуманида илмий-услубий мақола, дарс ишланмалари, сценарийлари билан қатнашаётганинг гувоҳи бўласи.

«Энг яхши саҳифа» деб эътироф этилган), «Бобур ижодида Ватан мавзуси», «Ассалом, Наврӯз», «Киз бола — ҳаёт кўрки», «Дўстликнинг меҳри — ҳаёт кувончи» каби сценарийлар муваллифи эканлиги ҳақида ҳар қанча ёзсангиз оз. Олий тоифали ўқитувчи, ҳалқ таълими фидойиси, «Маҳалладаги на-мумали оила» бекаси Гулжамила опанинг биргина фазилатини, у ҳам бўлса — унинг ўқувчilarини ўз боласидек сева олиши, улар ютуғини ўз ютуғидек хис қилиб болаларча кувониб юриши, вақти келса, улар дардига малиҳам бўлса олиши тўғрисида ёзмоқи бўлди, аммо, шуни ҳам уддаломадик шекилли. Чунки мактаб, ўқувчilar — ўқитувчisingизнинг ҳаётни, умр мазмунни.

— Кунлардан бир кун бир ўқувчим дарсга келмади, — деб ҳикоя қилади опа. — Дарҳол уйига кўнгироқ қилдим. Онаси фарзандининг уйда ҳам йўқ эканлигини айтди. Кўнглим бир нарсани сезди, онасини мактабга чакириб аста сухбатлашдим. Маълум бўлди, она болани койиган...

Дарсларда ўқувчining ҳаётни ўз келияпти. Салкам 30 йилдан бери Юнусобод туманидаги 105-мактаб — унинг иккичи ўйи. Изланувчан муаллиманинг янги педтехнологияга асосланган дарслари, ўзи билан ёнма-ён муаллимлик қилаётган қатор шогирдлари, «Истиқололинг бокий бўлсин, эй она юртим!» (дарвоҷе, ушбу сценарий «Маъrifat» газетаси танловида

шагётганлигини кўрдим. Унга яқинлашиб, кўчада айлануб келшига кўнгирдим. Йозини койимай, онанинг муқаддаслиги, уни ардоқлаш, айтганини қилиш, волидан рози қилмоқ ҳақидаги ривоят ва ҳадислардан айтиб бердим. Ўқувчим мени жимгина тинглади ва «Жамила она, мени уйга обориб кўйинг, адашибман» деди. Кўзимга ўш қалқиди, у мени «она» деб атади. Уларни яраштириб кўйидим ва уйга қайтдим.

Ха, Гулжамила опа ўқувчи танламайди. Шўх, ўйинқароқ, ўқишига рағбати йўқ болани ҳам фанига қизиқтира олади.

— Шаҳар миқёсида семинар ўтказишга тайёрланаётган эдик. Мавзу «Алишер Навоий — жаҳон адабиётининг буюк намоянди» бўлиб, конференция тарзида ўтказишни режалаштиридим. Ҳар бир ўқувчига топширик бердим, — деб хотирлайди яна опа. — Бир ўқувчимга «Навоий давридаги миниатюра санъати» мавзусини топширидим. Дарсда у тақдим этган миниатюра асарига қараб ҳайрон қолдим. Нима учун оқаётгандан сувкора рангда? Беихтиёр дилимдаги савол тилимга кўчди-ю, нима деб жавоб бераркин дега ташвишландим. Тўғриси, ўзим ҳам билмасдим. Буни қаранг-ки, ўқув

ВАРШАВА ИСЁНИГА 60 ЙИЛ

Польшада фашист босқинчилариға қарши күтәрілген Варшава исёнининг 60 йиллiği тантанали нишонланды. Ушбу тантанада қатнашиш учун Варшавага Германия Канцлері Герхард Шрёдер ва АҚШ Давлат котиби Колин Пауэлл ташриф буюрдилар. Польша Бөш вазири Марек Бэлка аксилгитлер иттифоқига кирган давлатларни, 1944 йилда бўлган Варшава исёнига ёрдам кўрсатмаганликлари учун, расман кечирим сўрашга чақирилди. Исён икки ой давом этган ва фашистлар билан бўлган жангда 200 минг поляк нобуд бўлган эди.

Уша пайтда Варшава бўсағасида турган со-бик совет армияси ҳам, АҚШ ва Британия хукумати ҳам исёниларни кўллаб-кувватламаган эди.

**ХАВФСИЗЛИК ЧОРАЛАРИ
КУЧАЙТИРИЛАДИ**

АҚШ хавфсизлик хизмати раҳбарлари развед-ка маълумотларига таянган ҳолда, "Ал-Қоида" гурухи томонидан Вашингтон ва Нью-Йорк штат-ларининг молиявий секторига қарата хужум уюштириши хавфи мавжудлигини ва юз бериши мумкин бўлган хужумнинг олдини олиш мақсадида юқори хавфсизлик чоралари кўрилаётганинги билдири.

АҚШ Давлат Департаменти хавфсизлик бўлими бошлиғи Том Ридж хавфсизлик чоралари юқори даражада эканлигини маълум килди. Том Риджнинг гапларига кўра, хужумлар Вашингтондаги Жаҳон Банки Халқаро Валюта Бөш қароргоҳи биноси, Нью-Йорк штатидаги Биржа Фондлари ва бир неча молиявий институтларга қарата уюштириши мумкин.

Шунингдек, Том Ридж разведка маълумотига таяниб, юз бериши мумкин бўлган хужумлarda "Ал-Қоида" аъзолари ичига портловчи мослама ўрнатилган енгил юк машиналардан фойдаланиши эҳтимолдан холи эмаслигини билдири.

АҚШ расмийлари фикрига кўра, 2 ноябрда АҚШ Президентлигига бўладиган сайловга қадар кучайтирилган хавфсизлик чоралари кўлланилади.

ФАЗОДА ЯНА НОТИНЧЛИК

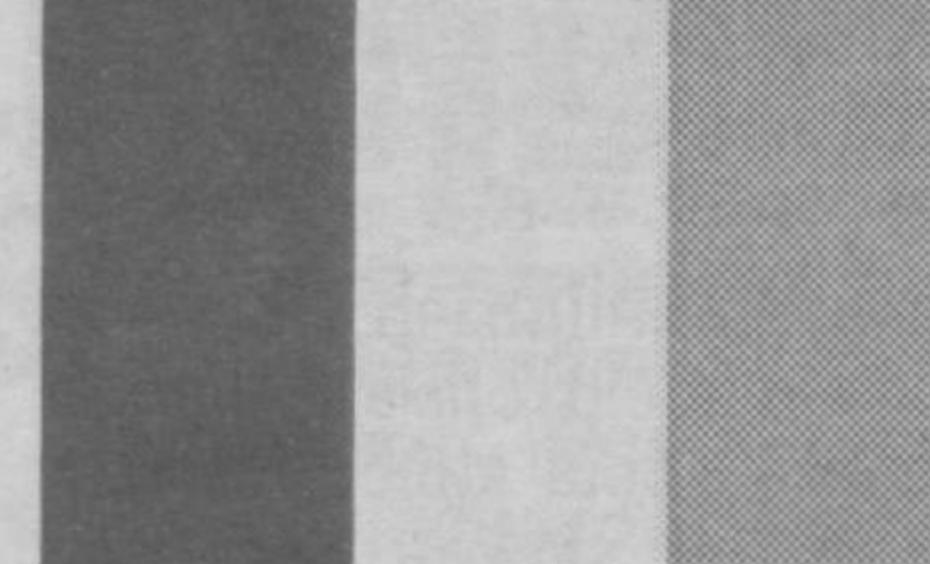
Фаластин маъмуриятига қарашиб Фазо мин-тақасида яна зўравонликлар содир этилди. Фа-ластиининг "Исломий Жиҳод" ва "Ал-Ақса маз-лумлари" гурухи кўшма баёнотида айтилишича, бу гурухларнинг 3 нафар аъзоси Исроил ҳарбийлари томонидан ўлдирилган. Шунингдек, Исроил радиосининг хабари-га кўра, Хон Юнусдаги қочоклар лагерида куролли гурухлар ва Исроил ҳарбийлари

ўртасида юз берган тўқнашувда бир аёл ҳалок бўлиб, олти нафар одам жароҳат олган. Мазкур ҳодиса билан боғлиқ хабарларда айтилишича, номаълум шахслар Фазо миңтақасидаги марказий хибсоналардан бирига қарата иккита граната отган. Бунинг натижасида 6 нафар маҳбус жароҳат олган.

ПАРАГВАЙДА ПОРТЛАШ

Парагвай пойтахтидаги йирик супермаркет-лардан бирида юз берган портлаш оқибатида 300 нафардан ортиқ одам ҳалок бўлди. Портлаш сабаблари ҳакида ҳали ҳеч қандай расмий баёнет бе-рилгани йўқ, аммо маҳаллий журналистларнинг ўтирувчилар сўзига таяниб хабар килишларича, портлаш газ қувурининг носозлиги оқибатида келиб чиқкан. Мамлакат президенти Никанор Даурте портлаш юз берган худудни шахсан ўзи бориб кўрди. Президент ҳалок бўлганлар хотирасига 3 кунлик мотам эълон қилди.

Интернет хабарлари асосида М.МИРЗАЖОН тайёрлади.

Европанинг юраги хисобланадиган Белгия ҳакида гап кетганда даставал балқаро ташкилотлар кўз ўнгимизда гавдаланади. Белгияда НАТО қароргоҳининг жойлашгани эса гапимиз исботидир.

Белгия қироллиги фланҷда Koninkrijf Belgie, французчада Royaume de Belgique деб аталади.

Гарбий Европадаги бу давлат Шимолий денгиз соҳида жойлашган. Маъмурий жиҳатдан З худуга, бу худулар вилоят(провинция)ларга, вилоятлар коммуналарга бўлинади. Майдони 30.528 минг км.квадрат Ахолиси 10 миллиондан ортикроқ. Пойтахти Брюссел шахридир.

Белгия конституцияий монархия хисобланади. Амалдаги конституцияси 1831 йилда қабул қилинган. Ҳозиргача бир неча бор ўзгартириш киритилган. Шуардан охиргиси 1993 йилда амалга оширилган. Давлат бошлиғи — кирол. Икки палатали парламент 4 йил муддатга сайланади. Вакиллар палатаси 150 депутатдан ва сенат 72 аъзодан иборат. Ижрои ҳокимиятни қирол ва у томонидан тайинладиган ҳамда парламент ҳисобот берадиган хукумат (вазирлар кенгаши) амалга оширади, унга бош вазир бошчилик қиласи.

Белгиядаги Христиан ҳалқ партияси 1969 йилда, Социалистик партия 1978 йилда, "Агалев" — фланҷанд экологлари партияси 1982 йилда, Франкофонлар демократик партияси 1964 йилда ташкил этилган.

Белгия тарихига кела-диган бўлсак, Белгиядаги кельтларнинг бельг қаби-ласи яшаган (мамлакат номи шундан келиб чиқкан). Милоддан аввал 57 йилда Юлий Цезар мамлакатни босиб олиб, Рим империяси таркибига кўшган. III асрда Белгияга германларнинг франк ва фриз қабилалари бостириб кирадилар. Франклар бельгларнинг бир қисми қириб ташлаб, бошка бир қисми билан бирикib кетгандар. X-XI асрларда Белгия Франк давлати таркибида бўлган. 843 йилда Франк давлати парчаланиб кетгач, Верден шартномасига кўра, Белгия 2 қисмга бўлунди: ғарбий қисми Францияя, шарқий қисми Лотарингияя кўшиб юборилди.

XV-XVI асрларда Белгия Англия билан Франция ўртасидаги шиддатли курашда полигон вазифасини бажарди. 1555 йилдан Испания таркибида бўлди. Маълум вақт ўтгандан кейин 1790 йил 11 январда Белгия кўшма Штатлари давлати эълон килинди. Бирор 1791 йилда Австрия янги мамлакатни кўлга олди. 1795 йилда Францияя кўшиб олинди. Наполеон I империяси

тугагач, 1815 йил Белгия худуди Нидерландия таркибида қўшилди. 1930 йил инқилоб туфайли Белгия мустақилликка эриши. Биз бу босқинларни ўрганар эканмиз, Белгия ҳалқи босқинчилардан канчалик заҳмат чекканини билвосита билиб оламиз.

Бундай босқинчиларни бошдан ўтказган Белгия XX аср бошларида юксак даражада ривожланган жойлашгани эса гапимиз исботидир.

Белгия қироллиги фланҷда Koninkrijf Belgie, французчада Royaume de Belgique деб аталади.

Хозирда Белгия дунёдаги энг ривожланган мамлакатлар гуруҳига киради. Саноатида маҳсулот-

Dunyo mamlakatlari

авиакомпанияси 70 дан кўпроқ ҳалқаро авиа йўналишга хизмат қиласи. Брюссель яқинидаги "Завентем" аэропорти тўрт китъадаги дёярли барча мамлакатлар пойтахтлари билан боғланган.

Белгияга четдан асосан минерал маҳсулотлар — нефть, руда, пахта толаси, жун келтирилади. Ташки савдодаги асосий ҳамкорлари — Германия, Франция, Нидерландия, Буюк Британия хисобланади.

Белгия худудининг асосий қисми пасттекисликдан иборат бўлиб, шимолий-ғарбдан, жанубий шарққа томон кўтарила боради. Энг баланд нуқтаси — Ботранж чўққиси (694 м). Соҳил яқинидаги кўм уюмлари ва дамбалар серҳосил экинзорларни дengiz сувидан ҳимоя қиласи. Иқлими мўта-

Ўзбекистон Республикаси билан дипломатик алоқаларни 1992 йилда ўрнатган. 1993 йил Брюссель шаҳрида Ўзбекистон Республикасининг элчихонаси очилгач, иккала мамлакат ўртасидаги расмий муносабатлар амалий асосга ўтказилди. 1996 йил июнда Белгия делегацияси Ўзбекистонда бўлди. Президентимиз И.Каримовнинг 1996 йил 12-14 ноябрда Белгия қироллиги қилган расмий ташрифидаги сўнг иккала мамлакатлар пойтахтлари билан боғланган.

Белгияга бўлган болалар учун таълим мажбурий ва бепулдир. Давлат ва муниципал мактабларидан ташқари кўпгина католик ва хусусий дунёвий мактаблар ҳам ишлаб турибди. Лекин олий ўкув юртларида ўқиш пуллик. Белгияда 8 та университет бўлиб, шулардан энг йириклиари: Антверпен, Брюссель, Льеж, Гентлардир. Булардан ташқари, бир неча университет марказлари, институтлар, олий техника мактаблари фаолият кўрсатади.

Хозирги кунда Белгияда француз, нидерланд, немис тилларида 2,3 миллион нусхада элликка яқин кундаклик газета ва 6 та ихтинослашган молиятиқисодий нашрлар чиқарилади. Энг йирик газеталари "Беланг ван Лимбург" ("Лимбург манфаатлари", 1897 йилдан чиқкан), "Газет ван Антверпен" ("Антверпен газетаси", 1891 йил), "Газет де Брюссел", ("Брюссель газетаси", 1884 йилдан чиқкан), "Либерте" ("Озодлик", 1991 йил) лардир. 1920 йилда Белгия телеграф агентлиги ташкил этилган. Радиоэшиттириш ва телекўрсатув француз ва нидерланд тилларида олиб борилади. Иккита

дил — дengiz иқлими. Йиллик ёғин миқдори 700-1500 мм. Энг йирик дарёлари Маас, Шельда, Изерлар бир-бири билан каналлар орқали туташтирилган. Белгия майдонининг 18,7 фоизга яқини ўрмондир.

Белгия ахолиси миллий таркиби жиҳатидан 2 асосий гуруҳга: фланҷандар (58%) ва валлонлар (32,5%)га бўлунади. Белгияда бир миллионга яқин ажнабийлар — итальянлар, испанлар, француздар,

кишлоп хўжалигига меҳнатга лаёқатли аҳолининг атиги 3 фоизи шуғулланади (ҳар бир дехон 80 кишини бокади). Урта ва майда фермер хўжаликлари кишлоп хўжалигини асосини ташкил этади, бир хўжаликнинг ўртасида 15 га. Етакчи тармоқ — чорвачилик, у бутун кишлоп хўжалиги маҳсулотининг 70 фоизини беради. Асосий экинлари буғдой, арпа, сабзавот. Етиширилган сабзавотнинг 80 фоизи четга чиқарилади. Четга чиқариладиган кишлоп хўжалиги маҳсулотлари ичидаги фалла ва мева асосий ўринни эгалайди.

Белгия муҳим савдо ва алоқа йўллари чорраҳасида жойлашган. Белгия худудидан 1500 км. узунликдаги иккича дарё — Маас ва Лис оқиб ўтади, уларнинг ярмида кемалар қатнайди. Бу ердаги асосий савдо портлари: Антверпен (дунёда тўртинчи, Европада иккичи ўринда турди), Брюгге-Зебрюгге, Гент, Остенде. Ички сув йўлларининг узунлиги 1515 км. "Сабена" миллий

марказий радио ва телестудияси бор. Бундан ташқари, 10 та вилоят студиялари фаолият кўрсатади.

Кўшини мамлакатларнинг дастурлари кабель радио ва телевидениеси орқали тарқатилади.

**Шерзод АҲМАТОВ
тайёрлади.**

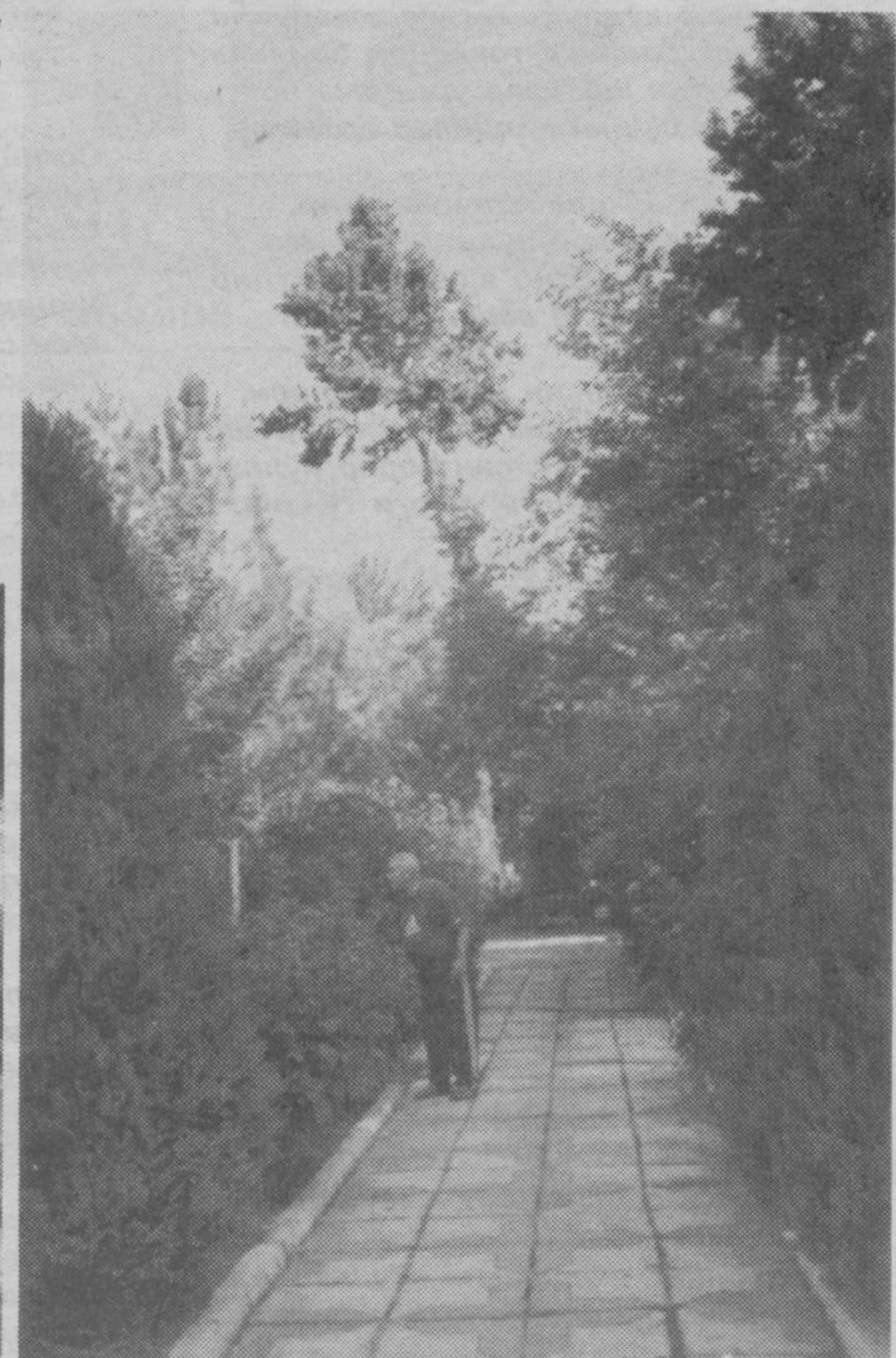
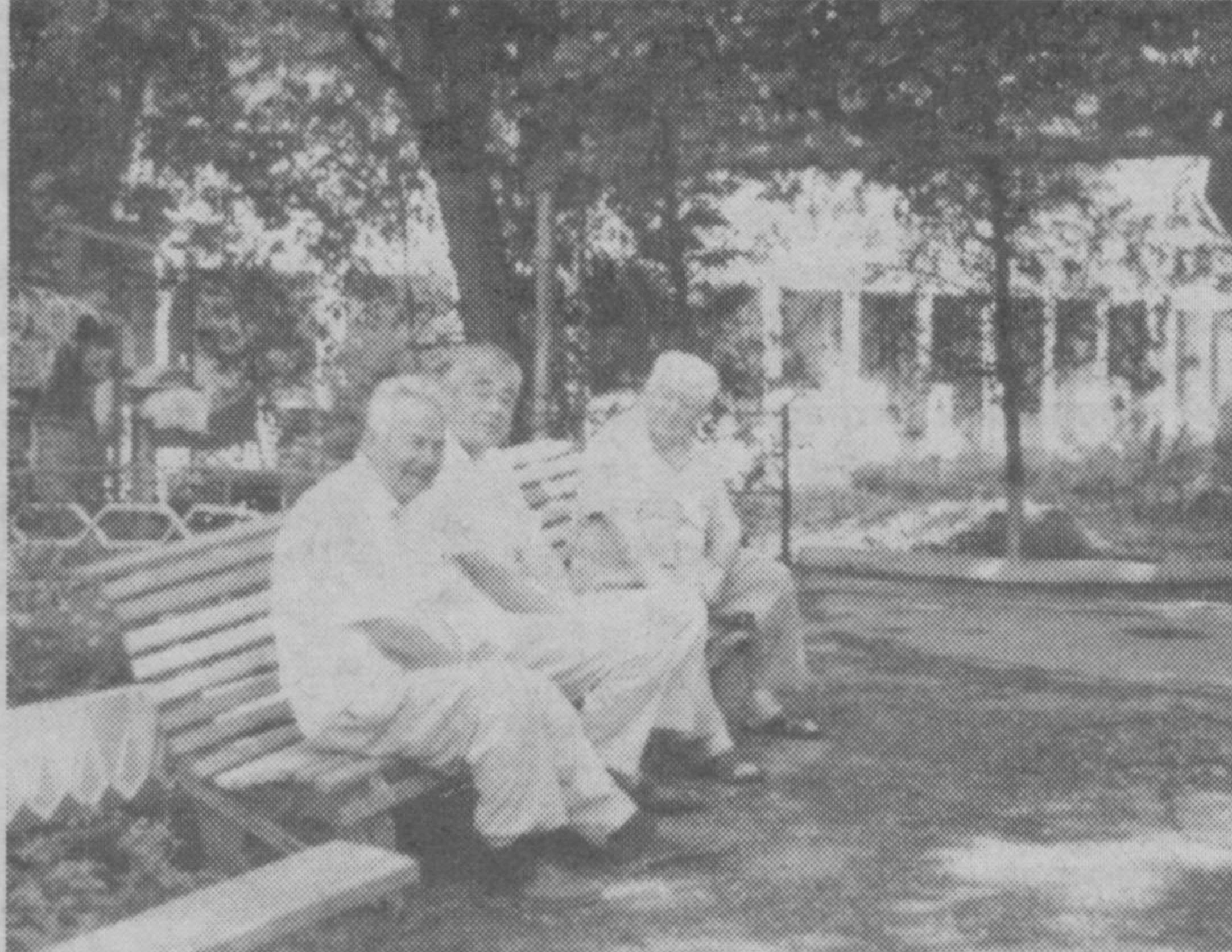

— Талабаликка тест асосида қабул қилиниши айни муддао бўлди-да, — дейди СамДУ профессори Акбар Тилавов. — Мана ёзда мазза қилиб дам оляпмиз. «Янгийўл» санаторийсида саломатликни тиклаб, янги ўкув иилига тайёргарлик кўраяпмиз.

Дарҳақиқат, Нов қишлоғида жойлашган кўп тармоқли «Янгийўл» санаторийсида зиёлилар — таълим муассасалари ходимлари ҳам дам олиб, даволанишмоқда, янги ўкув иилига куч тўплашмоқда. Уларни сиҳаттоҳнинг тили ширин шифокорлари, кўли ширин ошпазлари ўз хизматлари билан мамнун этишмоқда.

Суратларда: ҳудуди гуллару боғ-роғларга бурканган, ҳавоси тоза «Янгийўл» санаторийси ҳаётидан лавҳалар.

Х.ОМОНОВ олган суратлар.

«ФОРМУЛА-1» ТРАССАСИ УЧУН 2 МИЛЛИАРД ДОЛЛАР

Москва яқинидаги қуриётган «Формула-1» трассаси учун 2 миллиард доллар сарфланганлиги ҳакида ҳабар берди, Москва вилояти губернатори Борис Громов матбуот анжуманида.

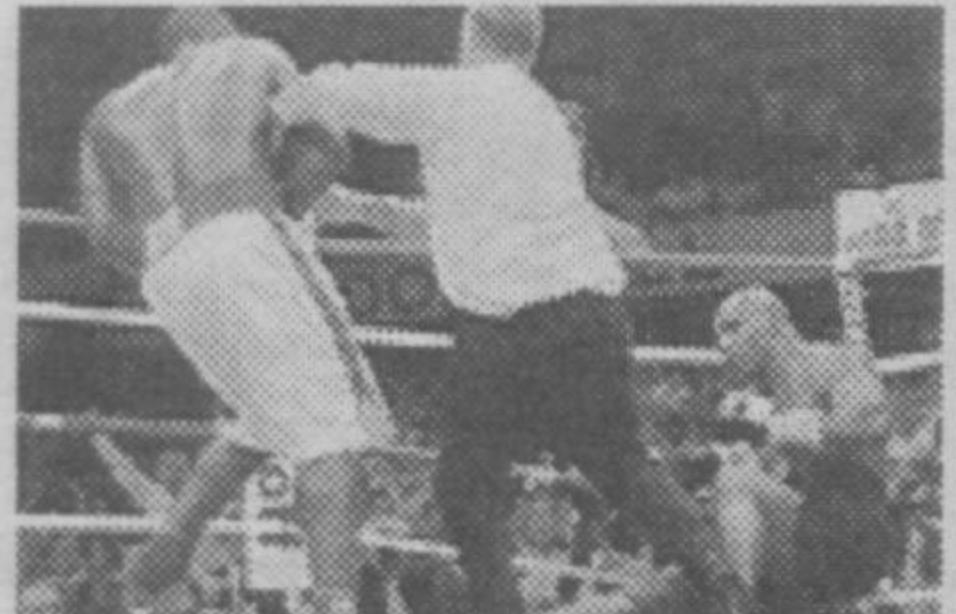
2003 йилда «Формула-1» хўжайини Берни Экклстоун Москва ҳудуди раҳбарияти билан трасса қуриш ишлари тўғрисида музокаралар олиб борган эди. Аммо иш неғадир бошланмаганди.

Громовнинг сўзларига қараганда, 400 гектар майдонга эга Дмитров трассаси қурилмоқда.

Ҳозирча биз қури-

бўйича украиналик Виталий Кличко билан ҳам рингга чиқажагини маълум қилди, дея ҳабар беради Allboxing сайти.

— Уильямснинг машғулотларини кузатиб шундай ҳолосага келдим-

ки, — дейди промоутер Фрэнк Уоррен — катта Кличкодан чемпионлик камарини қайтариб олишга Уильямсда барча имкониятлар етарли.

ЭВАНДЕР ХОЛИФИЛД ЭСА УИЛЬЯМСНИ РИНГГА ЧОРЛАМОҚДА

Шунингдек, машхур боксчи Эвандер Холифилд Майк Тайсонни ноқаутга учатраган британийлик Дэнни Уильямс билан рингда учрашмоқчи. 41 ёшли Холифилд Дэннининг жанг услуби ҳакида гапириб, «унинг кўллари тезкор ва менинг кўлларим каби яхши ҳаракатланади, у билан рингда учрашишни хоҳлайман», — деди бокс фахриси. Уильямс унинг бу таклифига ўз муносабатини билдиради экан, «мен бир фахрий устидан ғалаба қозондим. Бошқа бири билан ҳам жангга тайёрман, мухими бунинг учун яхши тўлашса бас», — деди.

АНАНД КРАМНИК УСТИДАН ФОЛИБ

Германиянинг Дортмунд шаҳрида 18-катего-

рия бўйича шахмат турнири бўлиб ўтди. Голиблик учун эса ҳиндистонлик Вишванатан Ананд ҳамда россиялик Владимир Крамник дона сурди.

Икки ракиб ўртасидаги иккинчи матч ҳам биринчиси каби дуранг билан тугади. Тай-брекда эса Ананд ғалаба қозонди ва турнир голибига айланди.

Учинчи ўрин учун бошқа бир Россия вакили Петр Свидлер ва венгер Петер Леко жанг ўтказдилар. Санкт-петербурглик П.Свидлер иккинчи партиянинг тай-брекида рақибига ҳеч қандай имконият қолдирмай, ўйинни ўз фойдасига ҳал қилди.

Sparkassen Chess Meeting (Дортмунд, Германия)

Финал. Иккинчи партия

Ананд (Ҳиндистон) - Крамник (Россия) - 0,5:0,5

Тай-брек - 0,5:0,5; 1:0

Учинчи ўрин учун, иккинчи партия

Леко (Венгрия) - Свидлер (Россия) - 0,5:0,5

Тай-брек - 0,5:0,5; 0:1

Бешинчи ўрин учун, иккинчи партия

Рублевский (Россия) - Найдич (Германия) - 0,5:0,5

Еттинчи ўрин учун, иккинчи партия

Бологан (Молдавия) - Карякин (Украина) - 1:0

Шундай қилиб голиблар кўйидагича бўлди.

1. Ананд; 2. Крамник; 3. Свидлер; 4. Леко; 5. Найдич; 6. Рублевский; 7. Бологан; 8. Карякин.

ДИЛАРГА ЗАВҚ БАҒИШЛАМОҚДА

Самарқанд вилоят

халқ таълимни бошқармаси тасарруфидаги Олимпия заҳираси ўсмирлар футбол мактаб-интернатида самарали ишлар амалга оширилмоқда. Ушбу спорт масканида 215 нафар ўқувчига 19 нафар ўқитувчи ва мураббийлар асосий йўналиш

бўйича таълим-тарбия ва футбол билимини пухта ўргатиб келмоқда. Бунинг самараси ўлароқ, жорий йилнинг март ойида Қарши шахрида республика футбол мактаб-интернатларининг 9-синф ўқувчилари ўртасида ўтказилган миңтақавий

футбол мусобақасида ушбу мактаб фаҳри II ўринни эгаллаб, республика финал босқичига ҳал қилди.

Футбол мактаб-

интернатининг моддий-

техника базасини яра-

тишда Самарқанд ша-

га йўлланма олганлигини айтиш жоиз. Бундай муваффақиятларни кўлга киритишида Карен Адамян, Қаҳрамон Маматкулов, Алишер Латипов каби мураббийларнинг ҳиссаси катта бўлди.

Шуни алоҳида таъкидлаш ўринники, ушбу нуғузли мусобақада тошошибинлар олқишига сазовор бўлган иқтидорли футболчилардан Бекзод Болиев, Озод Турсунов, Достон Абдураҳмонов, Жамшид Ашурев ҳамда Зариф Примовлар мусобақанинг фаҳрий ёрлиги ва қимматли совғалари билан тақдирланди.

Футбол мактаб-ин-тернатининг моддий-техника базасини яра-тишда Самарқанд ша-

ҳар ҳокимлиги, ВХТБ, «Самбанк», «Сувоқава» ва «8 март» ОАЖ ташкилотлари ҳомийлик қилаётганлиги ўз самарасини бермоқда.

Самарқанд шахрининг марказида жойлашган «Ёшлик» стадиони ҳам футбол мактаб-интернат тасарруфига киради ва асосий машқлар шу ерда ўтказила-ди.

— «Универсиада-2004» муносабати билан «Ёшлик» стадионини қайта таъмирлаш ва замонавий спорт жиҳозлари билан тўлдириш, ободонлаштириш ишларида ўқувчилар фаол иштирок этиши, — дейди футбол мактаб-интернати директори Шомурод Ашурев.

Ўткир ПУЛАТ

УМУМАРМИЯ СПОРТ ЎЙИНЛАРИ ЯКУНЛАНДИ

Умумармия ўйинлари ҳарбий-спорт мусобақалари якунланди. Мусобақанинг ёлиши маросими 2 август куни Тошкент олий умумқўшин билим юртида бўлиб ўтди. Бу ерда йигилган барча иштирокчилар ва голибларга Мудофаа вазирлигининг совғалари топширилди.

МАТБУОТ МАРКАЗИ ИШ БОШЛАДИ

Мамлакатимиз олий ўқув юртларида таълим олаётган талабаларнинг шу йил сентябрь ойида бўлиб ўтажак «Универсиада-2004» спорт мусобақаларига Самарқандда қизғин ҳозирлик кўрилаётган. Бирин-кетин фойдаланишга топширилаётган спорт иншоотлари шаҳар кўркига-кўрк юшмоқда. Олий ўқув юртларининг ошхоналари, ёткозхона ва спорт заллари тубдан таъмирланниб, барча шарт-шароитлар яратилди.

1 августдан бошлаб эса шаҳардаги «Ёшлик маркази»да «Универсиада-2004» матбуот маркази иш бошлади. Марказ шаҳарлардо телефон алоқаси, факс, компьютер ва бошқа ускуналар билан жиҳозланди.

Журналистлар бу ерда универсиада билан боғлиқ янгиликлардан вожиф бўлиши, ўзларини қизиқтирган саволларга жавоб топши мумкин. Асосийси, хабарларни таҳририяларга бемалол йўллаш учун барча шароитлар муҳайёй этилган.

QUTLOV

**Хурматли Ўразбоқ
УБАЙДУЛЛАЕВИЧ!**
**Сизни туғилган кунингиз билан чин дилдан
самимий қутлаймиз.**

Мустақил юртимиз-нинг келажаги бўлган ёшлиларни ҳар томонлама етук, билимли ва баркамол инсон қилиб тарбиялашдек масъулиятли иша бор куч ва маҳоратингизни намоён этишинизга ишонамиз. Келгуси меҳнат фаолиятингизга ривож, ўзингизга сиҳат-саломатлик, узоқ умр, оиласиб бахт тилаймиз.

**Зомин тиббиёт
коллекти
жамоаси.**

Фусункор кўринди бу мунавар тонг,
Камалак рангида товлаңди борлик.
Шодланган юраклар урганича бонг,
Ишқи илоҳийни қилдилар ёрлик.

Рухларни эркалаб анвойи атири,
Гўзалликлар аро келди бир садо.
Шукроналар айтиб яшамоқ бахтдир,
Эл деган элатни асрагин, Худо!

Авайла! Толмасин олмос кўллари,
Гулшонда гунчалик камолин кўрсин.
Тонглардай оқ бўлсин борар йўллари,
Нурли манзилларга кучоги тўлсин.

Тангри! Муруват қил, муҳаббат ҳоким,
Садоқат бошларга олтин тож бўлсин.
Дунёда бор экан эзгулик токи,
Кўнглимиз кўкига вафо тож бўлсин.

Азиза БОЙМУРОДОВА,
Каттакўргон туманидаги
28-мактаб ўқитувчиши

КИШЛОҚ ТОНГИ

Тонглар юзларимга инади шабнам,
Бир тилак тилайман субхи содикдан.
Шодон кунларимга шукrona айтиб,
Бахтими сўрайман ёлғиз холикдан.

Момом тиззасига бошимни қўйиб,
Тинглагим келади эртакларини.
Шаҳарнинг сершовқин кўчаларида
Софиндим қишлоғим этакларини.

Тонгда хўроздарнинг овози жўшқин,
Тонгда муаззиннинг азони ширин.
Кўча супургали чиқсан келиннинг
Бегубор юзида поклик яширин.

Ko'ngil bitiklari

Софиндим, негадир кўркам бояларнинг,
Гулларга бурканган тароватини.
Софиндим, осмоннинг юзини ўпиг
Ўслан теракларнинг салобатини.
Кишлоғим,
Мен сенинг бир қора кўзинг,
Бир кафт тупроғингни юзимга босдим.
Сендан йироқларда сени соғиниб,
Тонгнинг тъифилаб, тонгда
шеър ёздим.

Абдувосит СИДДИК,
Риштон туманидаги
60-мактаб ўқитувчиши

ОРЗУ

Бир сокин шеър айтсам, борлик тўлғонса,
Энг қайсар одам ҳам эриса сим-сим.
Ёмғирлар йигласа,
Шамоллар ёнса,
Самовий ҳислардан титраса кўксим.

Тонгларнинг бағридан ситилса оҳанг,
Тунлар жилоланса уфқа қоришиб.
Кулранг кундузлари
Килмаса дилтанг,
Симобий кўнгуллар кетса ёришиб.

Шеър айтсам...
Сел-себор йигласа очун,
Покласа ёмғирнинг кўз ёшларини,
Софинчни соғинган
Софинчлар учун,
Тиласа тогларнинг бардошларини.
Алишер ОБИДОВ,
Шоғиркон туманидаги
45-мактаб ўқитувчиши

Хаста дил-о, хаста дил,
Ўзимга айт аста дил.

Шунчалар ром этдими,
Бўлдингми пайваста, дил?

Хаста дил-о, хаста дил,
Кўрсанг учасан күшдек.
Хоргинсан шикаста дил.
Уч кун ўтдими тушдек?

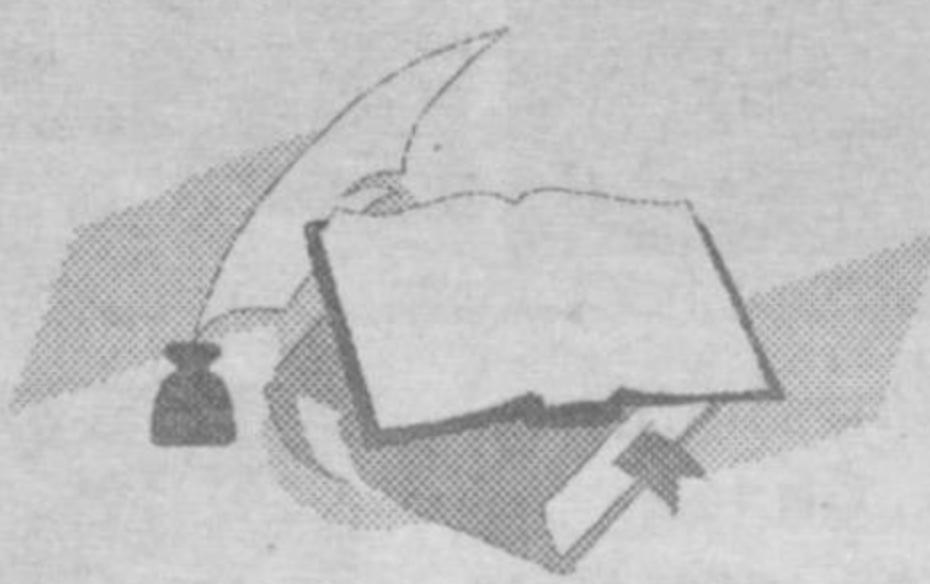
Хаста дил-о, хаста дил,
Энди бизга йўқ шафқат,
Деб асло бўйма хижил,
Этгин озгина тоқат.

Хаста дил-о, хаста дил,
Ўзгардинг бир пастда, дил.
Жоми-Жамдан нўш айлаб,
Бўламиз-да маст-а, дил.

Хаста дил-о, хаста дил,
Кўлингни бер майлига.
Софинч абгор этмасдан,
Юр, кетдик ўриклига.

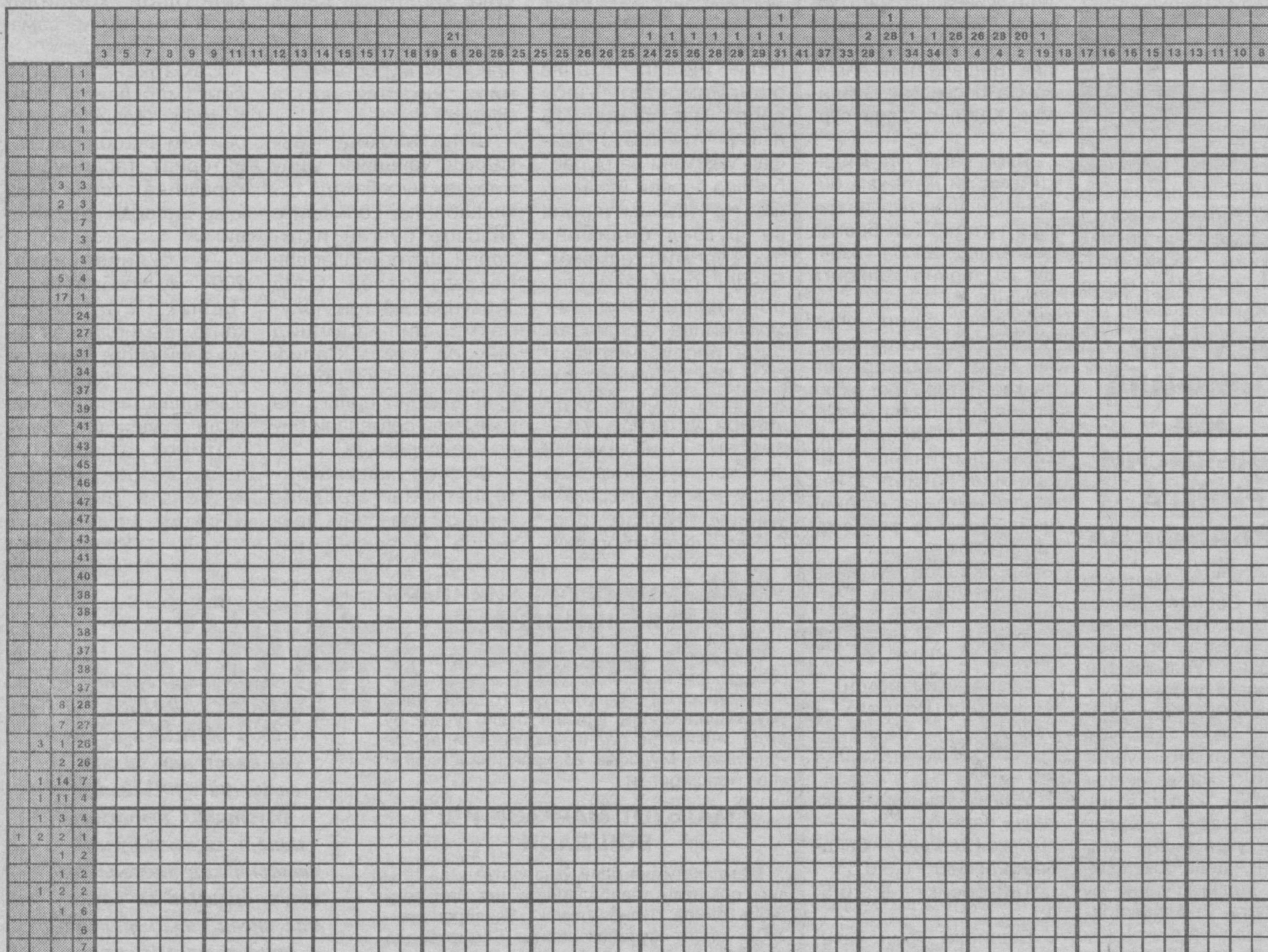
Хаста дил — пайваста дил...

Сайёра ЭРГАШЕВА,
Жиззах шаҳридаги
14-мактаб ўқитувчиши

«ОСАКА» ЯПОНЧА КРОССВОРДИ

Тузувчи:
Давронбек
ТОЖИАЛИЕВ

Ma'rifat

ТАЪСИС
ЭТУВЧИЛАР:
Ўзбекистон Ҳалқ таълими вазирлиги, Ўзбекистон Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Таълим ва фан ходимлари касаба узошмаси Марказий Қўмитаси.

Бош муҳаррир:
Халим САЙДОВ

Таҳрир ҳайъати: Йўлдош АҲМЕДОВ, Жуманазар БЕКНАЗАРОВ, Икром БУРИБОЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), Шукур ЖОНБОЕВ, Фахриддин КАРИМОВ (масъул котиб), Курбонбой МАТҶУРБОНОВ, Усмонали МУСАЕВ, Абдусамат РАҲИМОВ (бош муҳаррирнинг биринчи ўринбосари), Хулкар ТЎЙМАНОВА, Нурлан УСМОНОВ, Саъдулла ҲАҚИМОВ, Ўткир ҲОШИМОВ

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига № 024 рақам билан 2003 йил 17 декабрда рўйхатта олинган.

ИНДЕКС: 149. Г-929.
Тиражи 21117. 1 2 3 5 6
Ҳажми 4 босма табок.
Офсет усулида босилган, қозо бичими А-3.

Навбатчи муҳаррир:
Насиба ЭРХОНОВА.
Навбатчи:
Шерали НИШОНОВ.

«Марифат»дан материалларни кўчириб босини таҳририят руссати билан амала оширилиши шарт. Таҳририятга юборилган материаллар музалиффа қайтарилмайди.

(*) белгиси остида реклама материаллари берилади.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, Тошкент,

Матбуотчиilar кўчаси, 32.

E-mail: marifat@ars-inform.uz

ТЕЛЕФОНЛАР: масъул котиб—133-99-15, олий таълим янгиликлари бўлими, мактабгача ва мактабдан ташқари таълим янгиликлари бўлими—136-55-58, хатлар, маънавий ва сиёсий ҳаёт янгиликлари бўлими—136-54-23, умумий ўтга таълим янгиликлари бўлими, ўқувчиларни касбга йўналтириш ва ўрта махсус таълим янгиликлари бўлими—136-54-03, реклама ва тарбибот бўлими—136-54-69.

Баҳоси сотувда эркин парҳда

Pentium IV компютерида
Лилия БИНАШЕВА
ва Малоҳат ТОШОВА
саҳифалади.

«Шарқ» нашриёт-матбаа
акционерли компанияси
босмахонаси.
Корхона манзили: «Булоқ Турон»
кўчаси 41-й

Босинча топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21.00.

ana shunaqa
gaplar

Xullas...

ИККИ ЮРАКЛИ БОЛА

Батумида икки юракли бола дунёга келганини ҳақидаги хабар бундан бир йил муқаддам дунёдаги аксариёт оммавий ахборот воситаларида эълон қилинган эди. Айни пайтада Гога исмли бу бир яшар болакай юраги устидаги тадқиқотлар давом этмоқда. Тбилиси клиника маркази шифорлари бола ривожланишида хеч қандай муаммо йўклиги ва унинг ҳар иккала юраги нормал ишлаб турганини таъкидлашмоқда. Уларнинг кузатишича, Гога Диасамидзенинг иккинчи «мотори» қорин бўшлиғида жойлашган. Инсон ҳаётида муҳим роль ўйнайдиган аъзонинг кўкрак қафасидан пастда жойлашиши, одатдагидан битта зиёдлиги анча ташвиш уйғотади. Шу боис унинг чап кўкраги қафасидаги асосий юрагига алоҳида эътибор бериш зарур. Агар мумкин бўлса, унга маҳсус ҳимоя воситаси ўрнатиш керак.

Дунё миёсида ҳали икки юракли инсон туғилмаган эди, деб хабар тарқатади «Кавказ-пресс» агентлиги.

ТУХУМ «ЭКСПОНАТ»

Тухум сип-силлиқ, ранги оқ ёки тери ранги ўхшашроқ бўлиши-ку, кундек равшан, аммо унда ёзув учраши чинакам мўъжиза. Қозоннинг аллакайси туманидаги аллакайси қишлоғида яшовчи уй бекаси Роҳила Гипиатуллинадан қўшини Гаяз оға қарзга ўнта тухум олди. Бу тухумлардан биридаги қора белгилар чолни ажаблантира бошлади. Белгилар шу қадар майдада эдики, факат лупа ёрдамидагина кўриш мумкин бўлди.

Шундай қилиб, оқсоқол лупа билан ҳалиги белгиларни кўришга мувоффак бўлди. Тухум пўчоғида «Оллоҳ» деган сўз араб имлосида битилган экан. Отaxon белгили тухумни емай, қишлоқ масжидига олиб бориб топшириди. Энди тухум масжидининг «экспонати»га айланди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа
акционерли компанияси
босмахонаси.
Корхона манзили: «Булоқ Турон»
кўчаси 41-й